

DIVADELNÍ ÚSTAV 2001 >

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK

DIVADELNÍ ÚSTAV
VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK **2001**

OBSAH

1. Funkce a poslání Divadelního ústavu	5
2. Organizační struktura	6
3. Přehled činnosti jednotlivých oddělení	7
3. 1 Ředitelství	7
3. 2 Knihovna	9
3. 3 Informačně dokumentační oddělení	10
3. 4 Bibliografie a databázové centrum	12
3. 5 Kabinet pro studium českého divadla	13
3. 6 Ediční oddělení	14
3. 7 Knihkupectví Prospero	15
3. 8 Oddělení mezinárodních vztahů	16
4. Přílohy	19
4. 1 Statut	20
4. 2 Personální složení	23
4. 3 Kontaktní spojení	24
Zaměstnanci a externí spolupracovníci	24
Další subjekty	26
4. 4 Hospodaření v r. 2001	27
4. 5 Přehled vydaných publikací	28
4. 6 Přehled přijatých a vyslaných odborníků	30
4. 7 Zprávy o činnosti českých středisek MDNO	32
ITI	32
OISTAT	33
ASSITEJ	33
UNIMA	34
IATC/AICT	35
SIBMAS	35
FIRT/IFRT	35

1. FUNKCE A POSLÁNÍ DIVADELNÍHO ÚSTAVU

Divadelní ústav byl založen v roce 1959, je příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR a od poloviny 70.let sídlí v ranně barokním Manhartském paláci v Celetné ulici v Praze.

■ DIVADELNÍ ÚSTAV

— je moderní informační a vědecká instituce, jejímž hlavním posláním je poskytovat české i zahraniční veřejnosti komplexní informační služby z oblasti divadla, resp. performing arts, tedy včetně opery, baletu, tance, loutkového divadla a jiných scénických forem;

— rozvíjí program vědeckého výzkumu historie českého divadla, jemuž v současnosti dominuje projekt *České divadelní encyklopedie*;

— disponuje jednou z největších divadelních knihoven v Evropě, videotékou, fotoarchivem, bohatými dokumentačními a bibliografickými fondy a několika informačními on-line databázemi;

— je největším nakladatelstvím divadelní literatury v České republice – ročně vydává cca 15 titulů /včetně divadelních her/. Pravidelně vychází ročenka *Divadlo v České republice*, která sumarizuje data příslušné divadelní sezóny a referuje i o českém divadle v zahraničí. Dalšími pravidelnými výstupy jsou odborné divadelní časopisy *Divadelní revue* a *Czech Theatre*, určený k propagaci českého divadla v zahraničí;

— poskytuje aktuální informace o divadle v České republice a v zahraničí jednak prostřednictvím tištěného měsíčního *Informačního servisu* a zejména prostřednictvím *Informačního centra českého divadla po Internetu*, které má českou a anglickou mutaci (www.divadlo.cz, www.theatre.cz);

— zpracovává statistické přehledy a analytické studie z oblasti českého divadla pro potřeby odborné veřejnosti i orgánů veřejné správy;

— propaguje českou divadelní kulturu v zahraničí a významně se angažuje v oblasti mezinárodní kulturní výměny formou výstav, symposií, seminářů a divadelních prezentací;

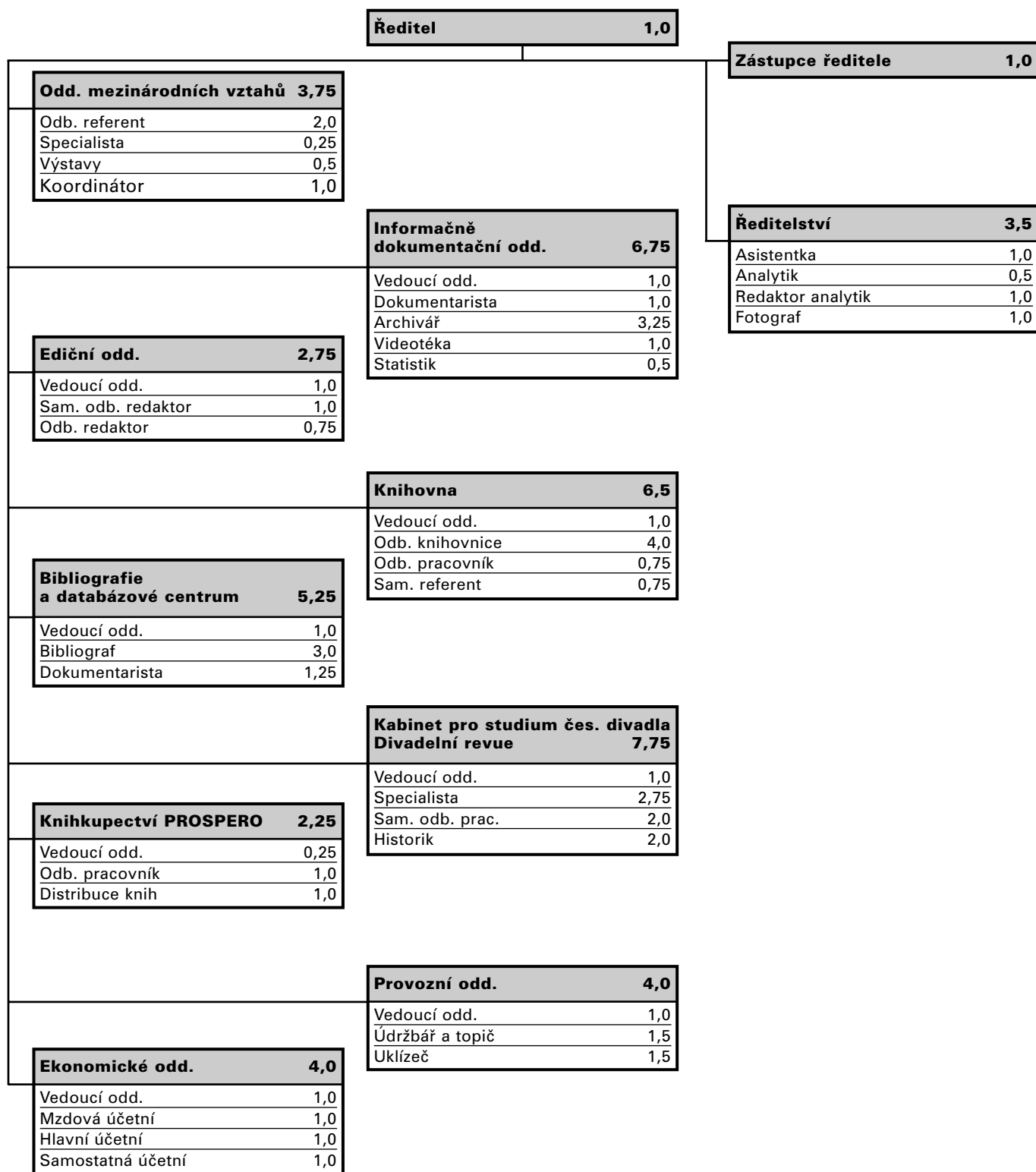
— nejvýznamnějším úkolem DÚ na poli mezinárodních projektů je organizace světové přehlídky scénografie a divadelní architektury *Pražské quadriennale*, pořádané od roku 1967;

— v Divadelním ústavu sídlí sekretariáty českých středisek mezinárodních nevládních divadelních organizací, z nichž nejvýznamnější je Mezinárodní divadelní ústav /ITI/;

— Ministerstvo kultury ČR umístilo do DÚ českou kancelář programu Evropské unie Culture 2000, vyhlášeného na období 2000 - 2004, který je určen na podporu mezinárodních projektů v oblasti kultury a umění (kulturní dědictví, výtvarné umění, performing arts, literární projekty - včetně překladů);

— v rámci Divadelního ústavu působí Kyliánova nadace s videotékou, jeho přirozenou součástí se stalo též specializované knihkupectví Prospero.

2. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

3. PŘEHLED ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH ODDĚLENÍ

3.1 ŘEDITELSTVÍ

Kromě mnoha řídicích a koordinačních funkcí a činností se v přímé gesci ředitele soustředí uje systémově-analytická činnost. V rámci ní byly realizovány v roce 2001 tři projekty:

■ 1) ANALÝZA PODMÍNEK TRANSFORMACE PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ – DIVADEL ZŘÍZOVANÝCH HLAVNÍM MĚSTEM PRAHOU

Na základě smlouvy mezi HMP a DÚ z 20. 6. 2001 byla vypracována analýza záměru Rady zastupitelstva HMP transformovat své příspěvkové organizace: *Divadlo Archa, Činoherní klub a Semafor*. Řešitelský tým DÚ stanovil 3 základní cíle:

- navrhnout koncepci divadelní politiky hlavního města včetně jejích cílů, zásad a priorit;
- navrhnout dotační systém pro podporu profesionálního divadla v Praze;
- najít optimální model působení zmíněných tří divadel v jiné právní podobě než jako příspěvkové organizace.

Zpráva (dostupná na internetových stránkách DÚ i Magistrátu) má 83 stran v 8 kapitolách a 11 příloh a dokumentů.

V úvodu rekapituluje historický vývoj pražské divadelní sítě. Následuje popis stávajících druhů a režimů jejího financování. Za základní princip možné transformace bylo zvoleno pojetí divadla jako *veřejné kulturní služby*, z čehož vychází i návrh *koncepce divadelní politiky*, stanovení strategie finanční podpory včetně 10 základních cílů této koncepce. Jsou navrženy základní principy a zásady včetně *modelu dotačního systému* jako výchozího předpokladu transformace divadelní sítě. Návrh dotačního systému obsahuje jeho správu *divadelní radou*, dále vstupní, hodnotová a výkonnostní *kritéria* jako základních podmínek pro uzavírání mezi divadelními subjekty a Magistrátem (až na dobu 4 let). Jako různé úrovně dotačního systému byly navrženy i kategorie divadelních subjektů.

Při právní a ekonomické analýze transformace byly nejdříve taxativně popsány nevýhody příspěvkových organizací, následuje rozbor různých právnických typů a z těchto variant poté doporučení, aby byla volena *obecně prospěšná společnost*, kdy zakladatelem by byl Magistrát spolu s příspěvkovou organizací. Ve zvláštních případech (např. Semafor) byla doporučena forma *společnosti s ručením omezeným*.

Byly rovněž popsány ekonomické aspekty transforma-

ce (včetně daňových, účetních atd.); doprovází je výčet úkonů nezbytných pro založení nové právnické osoby a zrušení příspěvkové organizace.

Připojeny jsou konkrétní transformační modely Činoherního klubu, Archy a Semaforu včetně *Návrhu deklarace hl. města Prahy o podpoře profesionálního divadla* a *Návrh bodů Usnesení Zastupitelstva HMP*. Analýza je doplněna seznamem pramenů a použité literatury.

■ 2) OPONENTURA KONCEPCE ČINNOSTI NÁRODNÍHO DIVADLA V BRNĚ

Ředitel ND v Brně Mojmír Weimann, vypracoval (září 2001) novou koncepci divadla. Statutární město Brno uzavřelo s DÚ smlouvu na vypracování její oponentury (7.11.2001).

Oponentura vychází ze skutečnosti, že vícesouborová divadla jsou reliktem minulosti, že evropský vývoj tento typ divadelního systému překonal a že návrh koncepce v tomto směru má své oprávnění. Restrukturalizace ND v Brně znamená posílení autonomie souborů, zrušení zpěvohry a jiné systémové řešení hudebně zábavného divadla v Brně.

Oponentura vyslovila souhlasné stanovisko s návrhem na zrušení jednoho souborového tělesa za řady předpokladů a podmínek (část funkcí převezmou další soubory ND, předpokládá se otevření další hudební scény v Městském divadle atd.). Restrukturalizace ale přímo souvisí i s určením a definicí jednotlivých divadelních budov. Oponentura akceptovala veřejnou diskusi k této problematice a modifikovala své názory na využití jednotlivých divadelních budov s tím, že i nadále za jednoznačnou investiční prioritu, za dominantní veřejný i kulturní zájem pokládá rekonstrukci Reduty. Kriticky se vyjádřila k rozhodnutí Poslanecké sněmovny o investicích pro stavbu nové scény v okamžiku, kdy nebylo rozhodnuto o Redutě. Vzala na vědomí, že v roce 2004 budou otevřeny v Brně vlastně dvě další divadelní budovy, současně vyslovuje pochybnost o dostatečnosti investičních zdrojů a upozorňuje na nezbytnost nárůstu dalších provozních dotací od následných sezón.

Oponentura i koncepce jsou dostupné na internetových stránkách města Brna.

■ 3) PROGRAM PODPORY ČESKÉHO DIVADLA

DÚ byl pověřen Ministerstvem kultury ČR, aby vypracoval program státní podpory profesionálního divadla v České republice jako návrh *Usnesení vlády ČR* (včetně důvodové zprávy, statutu, komentáře, bodovacích tabulek a formuláře žádosti).

Návrh vychází z Kulturní politiky v ČR jako systémového řešení finanční účasti státu na podpoře divadla. Úvod obsahuje obecnou charakteristiku programu včetně jeho proměn (a problémů) od doby, kdy byl v roce 1996 poprvé realizován. Samozřejmě, že vychází ze zásad kooperativního financování a předpokládá v tomto smyslu participaci hlavně měst a krajů. Zdůvodnění nachází ve faktu, že divadlo je součástí kulturního dědictví a bohatství – interpretuje je v celém spektru (tvorby, produkce, distribuce a percepce) jako veřejnou kulturní službu, že má svou sociální, výchovnou i kultivační funkci a konečně, že jde i o jeden ze

základních identifikačních znaků národní kultury.

Stanoví základní principy – otevřenost, decentralizaci, pluralitu a různorodost užití a alokace prostředků z rozpočtové kapitoly MK ČR. Má být přístupný všem subjektům profesionálního divadla s výjimkou divadel, zřizovaných státem, divadel, zřizovaných jako příspěvkové organizace Magistrátu hl. města a komerčních divadel pokud vykazují zisk. Zohledňuje velikost divadel (počet nabídnutých míst), finanční náročnost různých typů, uměleckou i ekonomickou výkonnost divadel. Pro objektivizaci využívá bodovací systém. Prioritou je působnost a význam divadla z hlediska kvality, z hlediska státu i ve vztahu k zahraničí. Jsou stanovena vstupní kritéria, cíle programu, priority včetně kritérií rozhodování.

Návrh rozpočtu programu by měl přiblížit podporu veřejných rozpočtů na rozvoj divadla ke spodní hranici zemí Evropské unie. Je navržena i správa na základě principu tzv. dlouhé ruky.

3.2 KNIHOVNA

Knihovna DÚ disponuje unikátním fondem české a zahraniční odborné divadelní literatury, dramatických textů, literatury příbuzných oborů, vč. odborných a kulturních periodik, nově též audiofondem, a se svými cca 115.000 svazky patří k největším svého druhu v Evropě.

Je členem SIBMAS /Mezinárodní společnost knihoven a muzeí divadelního umění/ a z titulu svého předsednictví Českého národního střediska SIBMAS koordinuje činnost jeho 15 členů.

■ SLUŽBY POSKYTOVANÉ VEŘEJNOSTI

— klasické výpůjční služby /realizované zčásti absenčně, zčásti prezenčně/ zajišťovala knihovna na třech dislokovaných pracovištích /studovna s katalogy, půjčovna knih, půjčovna časopisů/ pravidelně 3 dny v týdnu /po, pá 9–16, stř 9–18; o prázdninách provoz omezen/;

— roční čtenářský poplatek činil 120 Kč /studenti a senioři/, resp. 200 Kč /ostatní/ a vztahoval se na všechny standardní služby, a to nejen knihovny, ale i dokumentačního odd., včetně videotéky; za kopírovací služby /všechna pracoviště jsou vybavena xeroxem/ jsou vybírány poplatky dle platného ceníku služeb;

— meziknihovní výpůjční služba byla prováděna na základě platných směrnic o poskytování MVS; pro odborné pracovníky DÚ byly zajišťovány též výpůjčky prostřednictvím mezinárodní MVS;

— reprografické služby, tj. pořizování a expedice xerokopí vyžádaných publikací zajišťovala knihovna na základě osobních, telefonických, písemných a e-mailových objednávek /proti vyúčtování/.

Knihovna - statistika				
	1998	1999	2000	2001
Počet evidovaných čtenářů	5105	6095	6685	7006
Počet nově registr. čtenářů	nesled.	990	590	321
Výpůjčky celkem	10844	15035	13216	12862
Meziknih. výp. služba	119	102	213	109
Počet přírůstků	1522	1530	1200	1728

■ DOPLŇOVÁNÍ FONDU

Publikace české provenience byly zajišťovány průběžně na základě nakladatelských plánů, bibliografií, údajů v odborných časopisech, skrytých bibliografií i osobních doporučení; nákup zahraničních publikací posuzovala akviziční komise; díky přímé spolupráci knihkupectví Prospero se zahraničními vydavatelstvími se nabídka zahraničních titulů rozšířila a zlevnila; jako významný akviziční zdroj se osvědčila rovněž mezinárodní výměna publikací na základě dvoustranných dohod mezi knihovnami a ústavy: publikace vydávané DÚ slouží jako dobrá protihodnota; významné přírůstky byly získány z darů; desiderata byla doplňována z antikvariátů.

■ ZPRACOVÁNÍ A ZVEŘEJŇOVÁNÍ FONDU

Vedle klasických lístkových katalogů /autorských a věcných/ je knihovní fond v současné době cca ze 75% zpracován rovněž v automatizovaném systému, což představuje přes 60.000 záznamů; práce na retrospektivní katalogizaci fondů do automatické databáze v roce 2001 pokračovaly díky grantu MK: na katalogizaci se podíleli všichni pracovníci knihovny a 12 externistů.

Nově včleněný audiofond v rozsahu cca 800 nahrávek /gramofonových desek/ byl rozříděn na oddíly mluvené slovo, opera a balet a jeho evidence probíhá; nové přírůstky CD, MC – celkem 178 položek – jsou průběžně systematicky signovány.

Fond byl dále rozšiřován o nahrávky rozhlasových pořadů s divadelní tematikou /63 pořadů/, které jsou přepisovány na magnetofonové kazety a CD a indexovány.

Přírůstky knihovny DÚ byly během roku 2001 zveřejňovány v Informačním servisu DÚ. Takto byly publikovány tyto soupisy:

- Časopisy, odebírané v r. 2001;
- Nepublikované texty divadelních her a inscenační verze z r. 2000, uložené v knihovně;
- Úplné divadelní texty, uveřejněné v r. 2000 v časopisech, uložené v knihovně;
- Přírůstky zahraniční literatury za r. 2000 – odborná literatura;
- Přírůstky zahraniční literatury za r. 2000 – divadelní hry;
- Přírůstky zahraniční literatury za r. 2000 – divadelní hry, dar dr.Stacha;
- Přírůstky zahraniční literatury – dar M. R. Strow.

Pro ročenky Divadlo v České republice 1999-2000 a Divadlo v České republice 2000-2001 byly zpracovány bibliografické soupisy dokumentů /odborná divadelní literatura, divadelní hry a divadelní periodika/, publikovaných na území České republiky v letech 1999 a 2000.

■ ÚDRŽBA A ADJUSTACE FONDU

Díky knihařské odbornosti externího spolupracovníka byla věnována zvýšená péče údržbě fondu: řada svazků byla opravena vlastními silami, menší část byla zadána do vazby firmě Tomos. Vzhledem k rozsahu a stavu staršího fondu je však tato péče stále nedostačující.

Prostorové rezervy pro uložení knižního fondu /ve skladištích, půjčovnách i studovně/ se rychle vyčerpávají, vzhledem k progresivnímu růstu fondu je nutno aktuálně hledat další kapacity.

3.3 INFORMAČNĚ DOKUMENTAČNÍ ODDĚLENÍ

Informačně dokumentační oddělení (IDO) shromažďuje, katalogizuje, aktualizuje a poskytuje písemné dokumenty a informace /programy, tiskoviny, výstřižky, faktografické údaje, apod./ a obrazové materiály /fotografie, scénografické návrhy, videozáznamy apod./ o profesionální divadelní činnosti /inscenace, festivaly, projekty, výstavy, ceny ad. akce divadelních, resp. kulturních institucí/ v České republice po r.1945, v posledním dvacetiletí rovněž o českém profesionálním divadle v zahraničí.

■ SLUŽBY POSKYTOVANÉ VEŘEJNOSTI

— studovna byla přístupná 4 dny v týdnu /po, út, pá 9 – 16, stř 9 – 18; o prázdninách provoz omezen/;

— videotéka /pouze k prezenčním projekcím/ byla přístupná 3 dny v týdnu /po 9 – 12, 13 – 16, stř 9 – 12, 13 – 18, pá 9 – 14; o prázdninách provoz omezen/;

— fotoarchiv a scénografická dokumentace /pouze k prezenčnímu bádání/ byly k dispozici dle potřeby průběžně;

— za rok 2001 využilo služeb cca 2.000 badatelů;

— velké množství dotazů bylo zodpovězeno telefonicky;

— jednotlivé úseky IDO byly po dohodě k dispozici i mimo stanovené hodiny a nad standardní služby mimopražským badatelům, médiím a kulturním institucím: z obrazového materiálu čerpaly redakce /např. *Divadelní noviny, Divadelní revue, MF Dnes, Lidové noviny, Večerník Praha, Story, Česká televize, TV Prima*/, česká i zahraniční divadla, autoři odborných publikací /např. *Dějiny českého výtvarného umění, vyd. AV ČR; Monografie Ladislav Vychodil, vyd. NDC Bratislava; sborník k 80. výročí Divadla na Fidlovačce/* a autoři výstav /např. *Čechov v Čechách - pro Rusko; BITEF - pro Jugoslávii; Švejk za 2. světové války - pro Turecko/*;

— všechny úseky IDO poskytovaly průběžně informace a konzultace na základě telefonických a e-mailových dotazů a na požádání prováděly drobnější i rozsáhlé rešerše /např. *PAYE 2002 – Evropský kulturní adresář, podklady pro Taneční slovník, fotomateriál pro publikaci Zrcadlo světové scénografie II, pro výstavu J. Trnky, pro výstavu Z. Hyblera, pro CD-Rom V.Kronbauera, přehledy premiér a uvádění českých novinek, rešerše na téma německé dramatiky 20. stol., činnost divadla Děřevo v ČR/*.

■ DOPLŇOVÁNÍ A ZPRACOVÁNÍ FONDU

Všichni pracovníci se průběžně podíleli na vlastní výstřižkové službě z českých periodik: z 12 deníků, 10 týdeníků a 4 měsíčníků. Zároveň systematicky zpracovávali výstřižky, zasílané z Moravské zemské knihovny Brno, z Knihovny města Plzně a z Divadelního ústavu v Bratislavě.

Plošně byla standardně dokumentována činnost 53 divadel dotovaných z veřejných rozpočtů /inscenace, umělečtí pracovníci, adresář/.

Výběrově byla dokumentována činnost jiných produkcí /agentury, soukromá divadla, sdružení apod./ vč. adresáře, rovněž tak další aktivity /festivaly, výstavy, zahraniční zájezdy, apod./, mapování absolventů a pedagogů uměleckých /divadelních/ a uměnovědných škol; výběrově byla prováděna též fotodokumentace inscenací, obrazová dokumentace scénografie a faktografická dokumentace činnosti scénografů.

Do fondů bylo nově zařazeno /a do databází naplněno/ 758 premiér, 511 akcí – z toho 118 festivalů, 99 zahraničních zájezdů českých divadel, 65 hostování zahraničních souborů v ČR, 192 výstav a 37 jiných akcí /symposia, konference, workshopy apod./, personální změny v 50 divadlech, absolventi 16 uměleckých škol.

Výběrově /vzhledem k časové náročnosti, resp. kapacitě IDO /byly zpracovávány dary jednotlivců i institucí: přednost dostávaly starší dokumenty /období 1945 – 1955/, jejichž zpracování umožnilo doplnit řadu údajů v lístkovém katalogu, v soupisech divadel a založit nové obálky k inscenacím.

Do všech částí existující počítačové databáze - Inszenace, Hry, Osobnosti, Akce - byla průběžně vkládána nová data a retrospektivně zpracovávány starší údaje.

Průběžně byla systematicky zpracovávána a do databáze vkládána data pro ročenky Divadlo v České republice 2000-2001 a 2001-2002.

Při sběru aktuálních údajů pro Divadelní adresář 2001 byla získána data pro Adresář, umístěný na Internetu /www.divadlo.cz/ a předána webmasterovi. Původní internetová databáze byla převedena do upraveného prostředí MS Outlook a inovována a je nyní přístupná v permanentní aktualizaci; adresář obsahuje cca 1.800 kontaktů.

Videotéka - ve spolupráci s agenturou TRIMEDIA - pořídila videozáznamy 47 pražských a mimopražských inscenací, z České televize nahrála 24 divadelních inscenací a 89 dalších divadelních pořadů /dokumenty, medailony, besedy/, ze satelitního programu zaznamenala 42 zahraničních inscenací /činohra, opera, tanec/, darem získala 25 záznamů inscenací a 17 dalších pořadů; navázala spolupráci s videoarchivem Národního divadla a zjedнала si přístup k jeho záznamům pouze za cenu materiálu.

■ ZVEŘEJŇOVÁNÍ FONDU

IDO má zásadní podíl na zpracování a redakci těchto periodických, přehledově faktografických publikací:

— **Informační servis** /vychází 10x ročně/

— **Divadlo v České republice 1999 – 2000**, ročenka /vyšla zpožděně/: byly zpracovány kapitoly Soubory a premiéry, Festivaly a přehlídky, Hostování českých souborů v zahraničí, Hostování zahraničních souborů v ČR, Symposia, kongresy, přednášky, Výstavy a stálé expozice, Ceny a ocenění, Absolventi a pedagogové divadelních a uměnovědných škol, In memoriam, Statistika repertoáru /nově rozdělena na subjekty veřejnoprávní a soukromoprávní/, Jmenný rejstřík, Názvový rejstřík.

— **Divadelní adresář 2001**, aktualizovaný, doplněný rejstříky, zkratkami apod.

— **Kalendář výročí 2002**: pro potřeby MK ČR, k dispozici Divadelním novinám, časopisu Loutkář ad.

Podle zákona č. 89/95 Sb o státní statistické službě provádí DÚ šetření Roční výkaz o divadle, který slouží pro brožuru Statistika kultury 2000 /vyd. IPOS Praha/ a pro sumář Ročenka 2000 /rozmnoženina pro MK ČR; výsledky statistického šetření vyhodnotil DÚ ve vlastní publikaci **Divadlo v České republice ve statistických datech (srovnávací údaje let 1995-2000), jeho vývojové trendy a tendence** /rozmnoženina/: k dispozici všem divadelním subjektům a publicistům.

■ ÚDRŽBA A ADJUSTACE FONDU

Probíhá nezbytně a průběžně jako jeden z hlavních úkolů IDO.

V r. 2001 bylo zásadně vyřešeno umístění a vybavení videotéky, jež si vynutil rostoucí objem fondu, a zejména skutečnost, že s ohledem na autorská práva jsou videozáznamy dostupné pouze prezenčně: v nových podmínkách se uskutečnilo 250 projekcí, z toho 20 hromadných.

3.4 BIBLIOGRAFIE A DATABÁZOVÉ CENTRUM

Oddělení Bibliografie a databázové centrum (BDC) vytváří elektronickou databázi KPsyst článkové bibliografie, čítající v současné době cca 78.000 záznamů o českém i světovém divadle z českých periodik a zahraničních časopisů, která se soustavně progresivně i retrospektivně rozrůstá. Ve spojení s lístkovou kartotékou, obsahující záznamy článků o domácím i zahraničním divadle z českého tisku od r.1851 do r. 1989 /cca 350.000 lístků/ se jedná o unikátní bibliografický fond, a to mj. i v kategorii bohemik.

■ SLUŽBY POSKYTOVANÉ VEŘEJNOSTI

— výpůjční služby, realizované prezenčně ve studovně, poskytovalo oddělení bibliografie pravidelně 3 dny v týdnu /po, pá 9 –16, stř 9 –18; o prázdninách provoz omezen/ a dle potřeby i mimo výpůjční dobu;

— za rok 2001 využilo služeb cca 1800 badatelů;

— velké množství dotazů /cca 4.000/ bylo zodpovězeno telefonicky a e-mailem;

— byla zpracována řada drobnějších i rozsáhlejších rešerší pro instituce a individuální badatele domácí /např. MK ČR, FFMU Brno, Památník Lidice, Muzeum hudby, Festival Ostra-var, Festival Konfrontace/ i ze zahraničí /např. Divadelní ústav Bratislava, České centrum v New Yorku, individuální badatelé z Francie, Itálie, Německa/, které byly vesměs zasílány e-mailem;

— pro slovenský Divadelní ústav byly průběžně /recipročně/ vybírány a zpracovávány články o slovenském divadle a měsíčně odesílány kopie článků z periodik do Bratislavy.

■ DOPLŇOVÁNÍ A ZPRACOVÁNÍ FONDU

Při průběžné progresivní excerpce článků vychází BDC v první řadě z periodik, které získává knihovna DÚ.

Základem excerpce zahraničních bohemik jsou časopisy z fondu knihovny a materiály ze zahraničních cest pracovníků DÚ, případně získané výměnou prostřednictvím oddělení mezinárodních vztahů DÚ.

Z tiskovin domácí provenience BDC průběžně excerpce 170 titulů novin a časopisů, další články a studie excerpce z divadelněvědných sborníků a divadelních programů.

Ze zahraničních odborných časopisů sleduje a excerpce bohemika soustavně z 66 titulů /26 anglicky a francouzsky psaných časopisů, 5 v němčině, 35 slovenských periodik/, další tiskoviny zpracovává příležitostně /festivally, akce, hostování jednotlivců/. Celkově registruje databáze 135 zahraničních titulů.

Retrospektivně /tj. z období před 1990/ jsou do databáze postupně excerpovány další odborná periodika; v r. 2001 to byly: samizdatový časopis Dialog, Ochotnické divadlo /1955-1963/, Amatérská scéna /1964-dosud/, Opus musicum /1988-dosud/, Zpravodaj Klubu přátel baletu (dříve KPT) /1990-2000/.

■ ZVEŘEJŇOVÁNÍ FONDU

BDC se podílelo na přípravě podkladů /výběrová bibliografie článků ke kapitole Festivaly a přehlídky/ a redakci ročenky Divadlo v České republice 1999-2000 a na přípravě podkladů pro ročenku Divadlo v České republice 2000-2001.

Úplná bibliografie článků režiséra O.Krejči byla zpracována a publikována v časopise Divadelní revue /roč.12, 2001, č.4, s. 84-102/.

Podle požadavků centra IBT byla připravena výběrová bibliografie článků o českém divadle pro tištěnou mezinárodní divadelní bibliografii za rok 2000.

3.5 KABINET PRO STUDIUM ČESKÉHO DIVADLA

Vědecké pracoviště, zabývající se všestranným výzkumem českého divadla. Jeho stěžejním dlouhodobým úkolem je rozsáhlý lexikografický projekt Česká divadelní encyklopedie, jež řadou slovníků postupně obsáhne divadelní kulturu na českém území v celém jejím historickém rozsahu a žánrovém spektru.

Jako člen FIRT /Mezinárodní federace pro divadelní výzkum/ organizuje Kabinet teatrologické konference a reprezentuje českou teatrologii na mezinárodním fóru.

Publikační platformou Kabinetu je čtvrtletník Divadelní revue.

■ LEXIKOGRAFICKÉ PROJEKTY

REALIZOVANÉ VÝSTUPY

— **Český taneční slovník.**

Tanec, balet, pantomima.

Řešitelka a hlavní redaktorka zajistila podklady pro propagaci publikace, prezentaci knihy a distribuci autorových a recenzních výtisků.

— **Neues Deutsches Theater 1888-1938.**

Opernlexikon.

Rukopis, k dispozici prezenčně v knihovně DÚ; rozsah 1200 stran.

(PODROBNĚJI VIZ PŘÍLOHA 4.5)

ROZPRACOVANÉ PROJEKTY

Kabinet v r. 2001 disponoval třemi granty MK ČR, z jejichž finančních prostředků byla pokrývána značná část nákladů pracoviště /kromě mezd/. Vedle své odborné vědecko-výzkumné činnosti a redakční práce tedy vedoucí řešitelé grantů vynakládali poměrně značné množství času a energie na jejich administrativně-ekonomickou správu.

— **Česká divadelní encyklopedie – Biografický slovník I. /Starší české divadlo/**

Vzhledem k vypršení lhůty grantu /4 roky/ a zamítnutí žádosti o půlroční prodloužení ze strany MK ČR byla práce v lednu 2002 předložena v hrubé podobě a bylo provedeno vyúčtování grantu; probíhá lektorace textu a dokončovací práce; předpokládaný termín dokončení rukopisu: léto 2002.

— **Biografický slovník II. (Hudební divadlo 19. století)**

Týmová práce na grantovém projektu pokračovala ve třetím, předposledním roce podle harmonogramu.

— **Biografický slovník III. (Činoherní divadlo 19. století)**

Ve druhém roce běhu čtyřletého grantového projektu byl podle plánu finalizován heslář, který prošel oponenturou, byl vytipován autorský okruh. Řešitelka vypracovala Ediční zásady psaní hesel. Souběžně byla zpracová-

vána data o činnosti německých mimopražských divadel v českých zemích.

■ EDIČNÍ ČINNOST

REALIZOVANÉ VÝSTUPY

— **Deutschsprachiges Theater in Prag**

Sborník z teatrologické konference Německé divadlo v Praze – Setkávání jazyků a kultur / Deutschsprachiges Theater in Prag, konané v červnu 2000.

Redaktorky zorganizovaly prezentaci knihy v Goethe-Institutu v prosinci 2001.

— **František Langer: Hry II**

Vyšlo ve spolupráci s Nadačním fondem F. Langerova.

— **Divadelní revue**, historicko-teoretický čtvrtletník Vyšla další 4 pravidelná čísla.

Ve spolupráci s edičním oddělením byla připravena příloha č.4/2001, věnovaná dvojímu zrušení Divadla za branou; vyšla samostatně /v rozsahu pravidelného čísla/ pod názvem Opožděná zpráva o likvidaci divadla.

(PODROBNĚJI VIZ PŘÍLOHA 4.5)

■ DALŠÍ AKTIVITY

Pracovníci Kabinetu se účastnili s přednáškami, referáty a diskusními příspěvky vědeckých konferencí a dalších odborných setkání, pořádaných českými i zahraničními institucemi /např. Ústav pro českou literaturu AV ČR, Slovanská knihovna a Společnost pro výzkum východní a střední Evropy, Česká společnost pro hudební vědu, Společnost Národního muzea, Židovská obec Brno, Freie Universität Berlin/ a reprezentovali českou teatrologii na významných akcích v zahraničí, pořádaných mezinárodními divadelními organizacemi:

— FIRT /Mezinárodní federace pro divadelní výzkum/ - Polsko, Krakov: Konference scénografické sekce /E. Šormová, V. Velemanová/;

— Kongres AICT /Mezinárodní asociace divadelních kritiků/ - Kanada, Montreal /B. Topolová, z titulu předsedkyně Sdružení českých divadelních kritiků/.

3.6 EDIČNÍ ODDĚLENÍ

Ediční oddělení (EO) tvoří páteř nakladatelských aktivit DÚ. Vydává původní i přeložené práce z oblasti divadelní historie, teorie a kritiky v edičních řadách *České divadlo* a *Světové divadlo* i mimo ně. Při větších edičních projektech /např. *Dějiny divadla*, *Slovník divadelní antropologie*, *Operní lexikon*/ spolupracuje s velkými nakladatelstvími. Zaměřuje se též na literaturu, která se uplatní v pedagogickém programu divadelních škol. Vydává dvě edice dramatických textů: *Současná hra* /překlady nových zahraničních textů/ a *Divadelní hry* /výbory z děl klasiků XX. století/. Připravuje periodikum *Czech Theatre*, určené zahraničním zájemcům o české divadlo.

■ V EDICE ČESKÉ DIVADLO VYŠLO

— **Karel Kraus: Divadlo ve službách dramatu**

1. svazek řady Eseje, kritiky, analýzy.

Autor a publikace obdrželi Cenu F.X.Šaldy za „vynikající výsledky v oblasti umělecké kritiky“.

■ EDICE SOUČASNÁ HRA

— **Sam Shepard: Simpatico**

— **Eric-Emmanuel Schmitt: Heslo „Morálka“**

— **Per Olov Enquist: V hodině rysa**

— **Jean-Claude Grumberg: Nejspíš sníš**

— **Paloma Pedrero: Noci letmé lásky**

■ PERIODIKUM

— **Czech Theatre č. 17**

— **Opožděná zpráva o likvidaci divadla**

Samostatná příloha periodika *Divadelní revue* č.4/2001, věnovaná dvojímu zrušení Divadla za branou, vyšla ve spolupráci s Kabinetem českého divadla a s BDC. (PODROBNĚJI VIZ PŘÍLOHA 4.5)

V průběhu celého roku pokračovala příprava náročných titulů z edice *České divadlo*, *Světové divadlo* a *Divadelní hry*, které vyjdou v následujícím roce.

3.7 KNIHKUPECTVÍ PROSPERO

Specializované knihkupectví s odborně kvalifikovaným personálem a možností on-line prodeje nabízí v širokém spektru divadelní literaturu, včetně zahraniční, literaturu příbuzných oborů, časopisy, CD, audio a videokazety, jeho nabídka dosahuje cca 1600 titulů z produkce cca 70 nakladatelství. Součástí prodejny je i antikvariát.

Je významným distributorem publikací Divadelního ústavu a vystupuje rovněž jako kompetentní prostředník ve styku s tuzemskými i zahraničními distributory.

■ SLUŽBY POSKYTOVANÉ VEŘEJNOSTI

- prodejní doba: po–pá 10–19;
- knihkupectví zajišťuje všechny distanční formy prodeje: objednávky lze zasílat písemně, faxem, e-mailem nebo on-line, nákup je možný na dobírku nebo on-line;
- průběžně aktualizovaná nabídka publikací Divadelního ústavu je k dispozici na webových stránkách a na internetu.

■ ROZŠIŘOVÁNÍ NABÍDKY

Prospero průběžně sleduje knižní produkci, vztahující se k jeho specializaci, a vstupuje iniciativně do kontaktů s nakladatelstvími v ČR i v zahraničí: v r.2001 navázalo spolupráci s dalšími britskými vydavatelstvími – Nick Hern Books a Routledge, a významně tak rozšířilo a cenově zvýhodnilo nabídku zahraničních titulů. /Těchto služeb využívala s výhodou i knihovna DÚ./

Vstřícně, avšak výběrově reaguje na nabídky, přicházející odjinud.

Nabídku oddílu antikvariát doplňuje rovněž nákupy v obchodech Levné knihy, v antikvariátech i od soukromníků.

Skutečnost, že pro řadu knih je Prospero jediným prodejním místem v ČR, významně zvyšuje jeho atraktivitu.

■ REALIZACE NABÍDKY

Prospero – ve spojení s Divadelním ústavem – programově využívá možnost prezentace své činnosti a knižní

produkce DÚ /doplněné o publikace jiné provenience/ na významných knižních a divadelních akcích: opět otevřelo svůj prodejní stánek na nejvýznamnějších českých a slovenských divadelních festivalech /např. *mezinárodní festival DIVADLO Plzeň, Divadelná Nitra, Setkání Brno*/, jako samostatný subjekt bylo jedním ze tří spoluvystavovatelů /vedle DÚ a nakladatelství Pražská scéna/ na veletrhu Svět knihy v květnu v Praze.

Díky všem formám distančního prodeje získalo knihkupectví řadu nových zákazníků z ČR, Slovenska i vzdálenějšího zahraničí: pravidelně zasílá knihy např. do USA a Austrálie.

■ DISTRIBUCE PUBLIKACÍ DÚ

Prospero se podílelo na přípravě katalogu Knihy a časopisy Divadelního ústavu 2001 a kompletně zajistilo jeho distribuci všem existujícím i potenciálním zákazníkům a odběratelům.

Rovněž byl v angličtině zpracován a distribuován leták s nabídkou cizojazyčných publikací Divadelního ústavu.

Byl vybudován e-mailový adresář zahraničních knihoven a universit, na který jsou pravidelně zasílány informace o nově vycházejících titulech.

V r. 2001 uskutečnilo Prospero 35 obchodů do zahraničí v celkové hodnotě 30.000 Kč.

Na celkové tržbě z prodeje knižní produkce Divadelního ústavu se Prospero podílelo v r. 2001 z 34,68%.

3.8 ODDĚLENÍ MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ

Divadelní ústav nejrůznějšími formami propaguje českou divadelní kulturu v zahraničí a funguje jako kompetentní informační a komunikační adresa pro zahraniční partnery.

OMV je pověřeno koncepční, ideovou, dramaturgickou a produkční spoluprací s českými a zahraničními divadelními praktiky a teoretiky při realizaci mezinárodních i tuzemských projektů, festivalů, výstav, seminářů a konferencí.

OMV taktéž koordinuje české aktivity mezinárodních divadelních nevládních organizací a rozvíjí oborové vztahy s odborníky i odbornými institucemi z celého světa.

Specifickou aktivitou oddělení je projekt Scenis - tvorba databáze webových stránek jevištního umění zemí střední a východní Evropy a některých asijských států.

Oddělení mezinárodních vztahů bylo v průběhu roku 2001 nově zformováno sloučením pracovišť DÚ, jejichž prioritní úlohou je komunikace a spolupráce s mezinárodním divadelním kontextem, a to tak, aby v nové konstelaci došlo k pružnějšímu propojení dílčích aktivit.

Jako celek je nyní OMV podřízeno přímo řediteli DÚ, jenž - při respektu k odlišné profilaci činnosti tří původních úseků - vystupuje jako distributor a koordinátor jejich aktivit, směrem k zahraničním partnerům pak figuruje jako jejich kompetentní reprezentant.

Činnost OMV se člení do tří základních oblastí či úseků:

A) KOORDINAČNĚ- ADMINISTRATIVNÍ ÚSEK

Slouží jako s. g. universální „kontaktní centrála“, jako oficiální a /pod tlakem situace/ i neformální konzultant a oboustranný prostředník styků mezi českým a zahraničním divadelním světem.

■ DOSAH ZAJIŠŤOVANÝCH KONTAKTŮ:

V kompetenci úseku je zajišťování přímých kontaktů, resp. koordinace spolupráce:

- s domácími nadřizenými a partnerskými kulturními institucemi, prezentujícími české divadlo v zahraničí: *MK ČR, MZV ČR, potažmo Správa Českých center, AV ČR, Magistrát HMP apod.*;

- s představiteli české kultury v zahraničí: *zastupitelské úřady ČR, Česká centra*;

- se zástupci zahraniční divadelní kultury v ČR: *zahraniční zastupitelské úřady a kulturní centra a instituty v ČR: Slovenský institut, Francouzský institut, Italský institut, Goethe-Institut, Rakouské kulturní středisko, British Council, Polské kulturní středisko, Maďarské kulturní středisko, Ruské kulturní středisko ad.*;

- se zahraničními partnerskými kulturními, resp. divadelními institucemi po celém světě: nejtěsnější pracovní spojení udržuje úsek trvale se *slovenským Divadelním ústavem v Bratislavě*; v souvislosti s navázáním spolupráce mezi partnerskými pracovišti Visehradské čtyřky se oživily kontakty s *Divadelními ústavem v Maďarsku a v Polsku*; řada odborných kontaktů ze zahraničí směřuje z teatrologických pracovišť dalších odborných subjektů - vědeckých ústavů, divadelních muzeí, učebních zařízení */Uměnovědný ústav v Moskvě/*;

■ ROZSAH ZAJIŠŤOVANÝCH KONTAKTŮ:

Úroveň, resp. náročnost realizace mezinárodních kontaktů je značně diferencovaná:

- úsek průběžně zodpovídá nesčetné dotazy, resp. žádosti o informace, s nimiž se na DÚ obrazejí telefonicky, písemně i osobně jednak domácí, jednak zahraniční jedinci a instituce: v obou směrech poskytuje informace a konzultace týkající se kontaktů na divadelní instituce, školy, festivaly, umělecké soutěže, redakce, odborníky, umělecké osobnosti atd.;

- shromažďuje a poskytuje informace o možnostech zahraničních stáží a stipendií a o mezinárodních uměleckých soutěžích, zajišťuje zahraničním stážistům a badatelům v ČR přístup do knihovních a archivních fondů, apod.;

- poskytuje konzultace zahraničním organizátorům divadelních akcí a pomáhá jim s vytipováním vhodných českých účastníků;

- podílí se na realizaci výstav DÚ v zahraničí */např. Česká scénografie XX.století, USA/* a zahraničních výstav v ČR */např. Doma v cizině – Život Čechů ve Vídni ve XX.století/*;

- pravidelně systematicky spolupracuje s vydavateli *PAYE /Performing Arts Yearbook for Europe/ – Ročenka evropského divadla*, tj. provádí revizi, aktualizaci a kompletaci dat a zajišťuje doručení do Velké Británie;

- průběžně připravuje a konzultuje písemné podklady pro další domácí i zahraniční tiskoviny */např. publikace ITI, anglická verze Adresáře českého divadla apod/*;

- koncepčně a organizačně participuje na přípravě reprezentativních divadelních akcí s mezinárodním přesahem */např. slavnostní prezentace knihy Dramatika vídeňské (vídeňské) moderny - spolu se Slovenským*

institutem v Praze a Divadelním ústavem Bratislava, kolokvium Německé divadlo v Praze – setkávání jazyků a kultur – spolu s Goethe-Institutem; slavnostní předávání zlaté medaile Triennale Novi Sad kostýmní výtvarníci J. Zbořilové apod./;

— je za českou stranu garantem pracovních kontaktů mezi Divadelními ústavem ČR, Slovenska, Maďarska a Polska v intencích společného projektu v rámci Visegradské čtyřky; v září 2001 zajišťoval českou účast na schůzce ředitelů DÚ na festivalu v Nitře;

— produkčně značně rozsáhlou a administrativně i časově náročnou agendu tvoří přijímání zahraničních hostů, ať se jedná o hosty DÚ či jiných institucí, kteří přijíždějí na několikadenní i několikaměsíční pobyty: uspokojuje jejich žádosti o zprostředkování přijetí konkrétními odbornými pracovníky, setkání s odborníky a uměleckými osobnostmi, zajištění rozhovorů, besed, diskusí /často s tlumočením/, vstupenek do divadel, ubytování apod.; zvláštní kategorii v těchto styčných představují *zahraniční teatrologové – bohemisté*, kterým věnuje DÚ při jejich studijních pobytech v ČR i při zprostředkovaném vyřizování jejich odborných dotazů a žádostí tradičně nadstandardní péči.

V roce 2001 bylo úsekem přijato celkem 49 zahraničních hostů: z toho 3 přímí hosté DÚ, 3 dlouhodobí stážisté, 8 hostů s nadstandardní péčí, 35 krátkodobých návštěv. (PODROBNĚJI VIZ PŘÍLOHA 4.6)

Úsek zajišťuje také fungování českých středisek mezinárodních divadelních nevládních organizací /MDNO/ ITI — Mezinárodní divadelní ústav

FIRT – Mezinárodní federace pro divadelní výzkum

OISTAT – Mezinárodní organizace scénografů, divadelních architektů a techniků

AICT – Mezinárodní asociace divadelních kritiků

ASSITEJ – Mezinárodní asociace divadel pro děti a mládež

UNIMA – Mezinárodní loutkářská unie

SIBMAS – Mezinárodní společnost knihoven a muzeí divadelního umění

CMC – Česká hudební rada

Úsek v některých aspektech fakticky supluje práci jejich komitétů.

Úsek rovněž zajišťuje agendu technicko-organizační vybavování výjezdů českých divadelníků do zahraničí: dle potřeby kontaktuje zahraničního partnera, zajišťuje jízdenky, víza, provádí vyúčtování, eviduje a zpracovává cestovní zprávy atd.; tento servis poskytuje jednak pracovníkům DÚ nebo jeho přímým spolupracovníkům, jednak /ve značném rozsahu/ též dalším divadelníkům, vysílaným výše zmíněnými českými středisky MDNO.

V roce 2001 bylo k pracovním cestám do zahraničí z titulu DÚ vysláno celkem 44 osob /z nich 32 pracovníků DÚ/, dalších 23 pod hlavičkou MDNO /mezi nimi 8 pracovníků DÚ/. (PODROBNĚJI VIZ PŘÍLOHA 4.7)

B) VÝSTAVNÍ ÚSEK

Ve spolupráci s odbornými pracovníky dalších oddělení těží tento drobný úsek iniciativně z rozsáhlých fondů a depozitářů DÚ /doplňovaných dalšími zdroji/ i ze svých praktických zkušeností a pro potřeby DÚ a dalších domácích i zahraničních institucí připravuje „na klíč“ nebo v koprodukcí s jinými subjekty divadelní výstavy, tematizované aktuální „společenskou poptávkou“ v souvislosti s výročími a kulturními akcemi.

■ REALIZOVANÉ VÝSTUPY:

— **výstava italského scénografa Ezia Frigeria**
leden 2001, ve spolupráci s Italským kulturním institutem v prostorách institutu; podíl na prostorovém řešení a instalaci výstavy, na zajištění česko-italských popisů a redakci katalogu;

— **výstava Čechů v Čechách**
duben 2001, na objednávku Velvyslanectví ČR v Moskvě, v prostorách Českého centra v Moskvě, poté /v červnu/ ve foyer Divadle MCHAT v Moskvě; kompletní příprava výstavy a katalogu – plakátu;

— **kolekce z prací 3 českých scénografů** /P.Matásek, K.Štefková, J.Zbořilová/
odesláno v dubnu, pro 12. mezinárodní Triennale v Novém sadu v Jugoslávii. Práce J.Zbořilové byly oceněny Zlatou medailí, která byla výtvarnici slavnostně předána ředitelem DÚ;

— **výstava scénografa Josefa Svobody**
květen 2001, na žádost Katolické univerzity v Lovani /Belgie/, tamtéž; výběr z díla, připomínající Svobodu spolupráci s režisérem A.Delcampem;

— **výstava Adolphe Appia – Herec – Světlo – Prostor**
říjen 2001, ve spolupráci se Slovinským divadelním institutem v Ljublani a švýcarským střediskem SIBMAS, ve foyer Divadle na Vinohradech; instalace výstavy, konzultace a redakce překladu textové části výstavy a zajištění doprovodné přednášky H. Dreiera v DÚ;

— **výstava Doma v cizině – Život Čechů ve Vídni ve XX.století**

prosinec 2001, na základě trojstranné dohody mezi Archivem hl. města Prahy, DÚ a vídeňskou firmou OV Consulting, v sálech Clam-Gallasova paláce v Husově ul. v Praze; tým DÚ /2 pracovníce, 2 externistky/ zajišťoval produkci, výtvarné a grafické řešení a instalaci celé rozsáhlé výstavy;

— **Metaphor and Irony:**

Czech Scenic design 1920 - 2000

Koncem července byla do Prahy z USA navrácena výstavní kolekce českých scénografických prací, která se za rok představila v Ohio, Texasu a Kansasu; kurátoři H.Albertová /ČR/, Joe Brandesky /USA/; DÚ /rovněž americký pořadatel/ obdržel za výstavu od Svazu divadelních kritiků Ohio diplom „za podporu vyšších uměleckých hodnot divadla“; partneři v USA mají zájem o pokračování prezentace českého divadla v r. 2004.

C) ÚSEK MEZINÁRODNÍCH PROJEKTŮ

Úsek mezinárodních projektů se soustředil na přípravu a realizaci bilaterálních koprodukčních recipročních projektů, které různými formami, ve spolupráci s dalšími partnery, prezentují současné české divadlo v zahraničí /a naopak/.

■ REALIZOVANÉ PROJEKTY:

— Mezinárodní dramatická dílna /Od textu k představení/

Projekt prezentace současného chorvatského dramatu v ČR, ve spolupráci s chorvatským centrem ITI a Divadelním spolkem Kašpar. (Projekt byl podpořen grantem Ministerstva kultury ČR.)

V květnu 2001 se uskutečnilo v Divadle v Celetné čtení hry Lady Kaštelan: Poslední článek řetězu v provedení Divadelního spolku Kašpar v režii chorvatské režisérky Snjezany Banovič, na které navázala přednáška historičky a kritičky Dubravky Vrgoč v Malém sále DÚ; scénické čtení bylo uvedeno rovněž v rámci festivalu Na hranici v Českém Těšíně.

— Prezentace současného českého a polského divadla

Bilaterální projekt, ve spolupráci s Teatrem Maly ve Varšavě a Polským kulturním centrem v Praze. (Projekt byl podpořen grantem Ministerstva kultury ČR.)

V období květen – září se v Polsku prezentovaly 4 české žánrově odlišné scénické formy: Deja Donné: Aria Spinta /taneční divadlo/, Naivní divadlo Liberec: Bezhlavý rytíř /loutkové divadlo/, Divadlo bří. Formanů: Barokní opera, Koncert Ivy Bittové.

V období září – prosinec se v ČR představili polští umělci: Katarzyna Chmielewska a Magda Rieter („si“; All these Apropas), koncert skupiny Pink Floyd, v Eliadově knihovně Divadla Na zábradlí proběhlo scénické čtení hry I.Villquista: Anaeroby, v Polském institutu scénické čtení

textů T.Rózewicze souborem Teatr majora Szmauza a setkání s T.Rózewiczem, součástí projektu byla publikace hry I.Villquista: Helverova noc v časopise Svět a divadlo.

— Veřejné čtení českých her 20. století v New Yorku

Projekt prezentace reprezentativního výběru z moderní české dramatiky /bří.Čapkové: Ze života hmyzu, J.Topol: Kočka na kolejích, V.Havel: Largo desolato, M.Bláhová: Pastička/ v anglických překladech formou scénického čtení vznikl ve spolupráci Českého centra v New Yorku, DÚ a organizace Immigrants' Theatre Project .

V listopadu 2001 se uskutečnilo v prostorách divadla Tenement v Lower East Side Tenement Musea první čtení, další následují v 1.pololetí 2002, dílem jako součást 6. Immigrants' Theatre festivalu.

— Scenis

/Stage of Central Europe and Newly Independent States/ Tvorba databáze webových stránek jevištního umění s důrazem na země střední a východní Evropy a některé asijské státy.

Koncem roku 2001 obsahovala databáze cca 1.500 odkazů /vč. resumé, kontaktů/; stránka aktuálních událostí průběžně registruje festivaly, workshopy, premiéry, konference apod.; na stránce notice board divadelníci inzerují pracovní příležitosti, vzdělávací programy, festivaly, granty apod.; návštěvnost databáze činí cca 400 vstupů měsíčně.

■ ROZPRACOVANÉ PROJEKTY:

— Kanadská sezóna v Praze

Další z řady bilaterálních recipročních projektů, zatím největší projekt kulturní výměny mezi ČR a Kanadou, který chce představit kanadské divadlo a tanec v Praze /říjen 2002/ a české divadlo a tanec v Kanadě /podzim 2003/, na němž se vedle DÚ podílejí Divadlo Archa a festival Six Stages festival /Toronto/ dospěl v průběhu roku ke konkrétnímu výběru souborů a stabilizoval okruh spolupodílejících se subjektů.

DIVADELNÍ ÚSTAV - VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2001

4 PŘÍLOHY

4.1 STATUT

DIVADELNÍHO ÚSTAVU V PRAZE

Ministerstvo kultury

č. j.: 3136/2002

Rozhodnutí
Ministra kultury
České republiky
č. 12/2002

ze dne 6. 3. 2002

kterým se vydává úplné znění statutu Divadelního ústavu v Praze vydaného Ministerstvem kultury české republiky dne 1. 4. 1993, jak vyplývá ze změn provedených rozhodnutím ministra kultury České republiky č. 20/2000, č. j. 17298/2000, ze dne 22. 12. 2000 a rozhodnutím ministra kultury České republiky č. 39/2001, č. j. 12612/2001, ze dne 19. 12. 2001

STATUT DIVADELNÍHO ÚSTAVU

Článek I

Označení zřizovatele

Zřizovatel: Ministerstvo kultury České republiky,
Milady Horákové 139, 160 41 Praha 6

Článek II

Základní ustanovení

- (1) Název organizace: Divadelní ústav
- (2) Sídlo organizace: Celetná 17, 110 00 Praha 1
- (3) Identifikační číslo organizace: 00023205
- (4) Divadelní ústav je právnickou osobou – státní příspěvkovou organizací, která může svým jménem nabývat práv a zavazovat se.
- (5) Divadelní ústav je zřízen na dobu neurčitou.

Článek III

Vymezení základního účelu
a předmětu činnosti

- (1) Divadelní ústav je vědeckou a informační institucí, jejímž posláním je poskytovat české a zahraniční veřejnosti komplexní informační služby z oblasti divadla, hudby, opery, tance a performing arts, věnovat se vědeckému výzkumu historie českého divadla a vydávat odbornou divadelní literaturu.
- (2) K naplnění svého poslání zabezpečuje Divadelní ústav následující činnosti:
 - a/ zřizuje odborné knihovny, v rámci kterých buduje registrující bibliografickou databázi článků o divadle v českých periodikách,
 - b/ vytváří a spravuje informační internetový server, buduje dokumentační fondy, dále pořizuje, vytěžuje a užitkovává informační databáze zaměřené na divadelní aktivity na území České republiky a provádí

statistické šetření činnosti divadelních subjektů v České republice,

- c/ propaguje české divadlo v zahraničí, plní funkci zprostředkovatele mezi českým a zahraničním divadelním kontextem a zajišťuje existenci českých středisek mezinárodních nevládních organizací ITI, OIS-TAT, AICT, ASSITEJ, UNIMA, SIBMAS, FIRT, případně jiných českých středisek mezinárodních nevládních organizací v oboru své působnosti,
- d/ vydává a rozšiřuje neperiodické publikace a periodický tisk z oblasti divadla,
- e/ koncepčně a organizačně zajišťuje konání Pražského quadriennale, mezinárodní soutěžní přehlídky scénografie a divadelní architektury, kterou jednou za čtyři roky vyhláší Ministerstvo kultury,
- f/ zpřístupňuje díla z oblasti divadla počítačovou sítí,
- g/ provozuje agenturní činnost v oblasti umělecké činnosti v tuzemsku i v zahraničí,
- h/ poskytuje informační služby související s předmětem činnosti,
- i/ vykonává analytickou a koncepční činnost popř. další činnosti pro potřeby zřizovatele a jiné subjekty činné v oblasti jeho odborného působení,
- j/ provozuje specializované knihkupectví divadelní literatury,
- k/ zajišťuje a provádí kulturní, výchovnou a vzdělávací činnost,
- l/ vystavuje originály a rozmnoženiny děl,
- m/ vykonává činnosti vyplývající z předmětu činnosti a ve vztahu k zajištění provozu veřejně přístupných prostor, zejména
 1. prodává vlastní i nakoupené upomínkové předměty a další zboží propagující předmět činnosti;
 2. poskytuje reklamní a propagační služby při prezentaci předmětu své činnosti.

- (3) Divadelní ústav může vedle hlavní činnosti vykoná-

vat v souladu s příslušnými právními předpisy jinou činnost. Předmět a rozsah jiné činnosti musí být doplněn do tohoto statutu před započítím vykonávání této činnosti. Jiná činnost slouží k lepšímu využití majetku, se kterým organizace hospodaří a musí být sledována odděleně od hlavní činnosti.

Článek IV

Označení statutárního orgánu
a způsob, jakým vystupuje

- (1) V čele Divadelního ústavu je ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr kultury. Ředitel Divadelního ústavu je statutárním orgánem.
- (2) Ředitel Divadelního ústavu
 - a/ odpovídá za činnost a hospodaření Divadelního ústavu ministru kultury,
 - b/ jmenuje a odvolává vedoucí zaměstnance Divadelního ústavu,
 - c/ vydává organizační řád Divadelního ústavu a další vnitroorganizační předpisy.

Článek V

Způsob hospodaření s majetkem podle právních předpisů upravujících hospodaření s majetkem České republiky. Majetek nabývá pro stát k naplnění účelu a k zabezpečení činností, pro které je zřízen. Finančními a majetkovými zdroji jsou peněžní prostředky získané hlavní činností, peněžní prostředky přijaté ze státního rozpočtu prostřednictvím zřizovatele, prostředky peněžních fondů, příp. prostředky získané jinou činností, dle peněžité a věcné dary od fyzických a právnických osob a peněžní prostředky poskytnuté za zahraničí. V právních vztazích týkajících se majetku, jedná Divadelní ústav vlastním jménem.

- (2) Finanční hospodaření Divadelního ústavu se řídí právními předpisy upravujícími hospodaření státních příspěvkových organizací.
- (3) Divadelní ústav hospodaří s majetkem státu, včetně věcí chráněných podle zvláštních právních předpisů, vedeným v jeho účetnictví ke dni nabytí účinnosti tohoto statutu a s majetkem nabytým po tom-

to dni na základě právních předpisů o hospodaření s majetkem státu. Soupis majetku, s nímž byl Divadelní ústav oprávněn hospodařit ke dni 31. 12. 2000, jw uveden v příloze, která je nedílnou součástí tohoto statutu.

- (4) Věc nebo její část, s níž Divadelní ústav hospodaří, může přenechat do užívání právnické nebo fyzické osobě v souladu s příslušnými právními předpisy a za podmínek stanovených zvláštním zákonem upravujícím nakládání s majetkem státu, pokud to není v rozporu s jeho kulturním posláním. Smlouvy o nájmu nemovitých věcí, bytů a nebytových prostorů, s nimiž je Divadelní ústav oprávněn hospodařit, uzavírané na dobu delší 1 roku podléhají předchozímu souhlasu zřizovatele. O předchozím souhlasu se rozhoduje písemně a na základě zdůvodněné a doložené žádosti Divadelního ústavu.

Článek VI

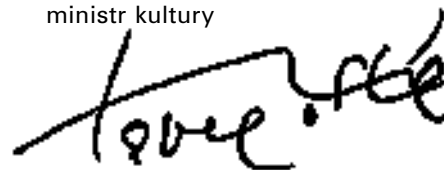
- (1) Ruší se statut Divadelního ústavu, vydaný výnosem ministra kultury České republiky ze dne 7. 5. 1991 pod číslem jednacím: 160/1991.
- (2) tento statut nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1993.

Účinnost

Rozhodnutí ministra kultury České republiky č. 20/2000, č. j. 17298/2000, ze dne 22. prosince 2000 nabylo účinnosti dnem 31. prosince 2000.

Rozhodnutí ministra kultury České republiky č. 39/2001, č. j. 12. 612/2001, ze dne 19. 12. 2001 nabylo účinnosti dnem podpisu (19. 12. 2001)

Pavel Dostál
ministr kultury

4.2 PERSONÁLNÍ SLOŽENÍ

K 31. 12. 2001

Úvazek	
Ředitelství	5,5
Černý Ondřej ředitel	1
Matásek Lukáš zástupce ředitele	1
Kronbauer Viktor fotograf	1
Nekolný Bohumil analytik-teatrolog	0,5
Návrátová Jana referent pro styk s veřejností	0,5
Plchová Olga asistentka ředitele	1
Smoláková Vlasta redaktor - analytik	0,5
Oddělení mezinárodních vztahů	3,75
Albertová Helena odb. pracovník výstav	0,5
Kulhánková Alena odb. pracovník	1
Langášková Tatjana specialista pro mezinárodní vztahy	0,25
Nixon Don koordinátor	1
Potůčková Miroslava odb. pracovník	1
Informačně dokumentační oddělení	6,75
Jíndrová Zuzana vedoucí informačně-.dokument. odd.	1
Frelová Iva odb.pracovník-archivář	1
Landovská Andrea odb.pracovník-videotéka	1
Svoboda Ondřej odb.pracovník-informační servis, web stránka	0,25
Šanda Michal pracovník-fotoarchiv	1
Trexler Jiří odb.pracovník-statistika	0,5
Zdeňková Marie odb.pracovník-scenografie	1
Žahourková Eva pracovník-archivář	1
Ediční oddělení	2,75
Černá Kamila vedoucí edičního odd.	1
Patočková Jana odb.redaktor	0,75
Reslová Marie odb. redaktor	0,5
Sloupová Jitka odb.redaktor	0,5
Knihovna	6,5
Hantáková Helena vedoucí knihovny	1
Součková Alena odb.knihovnice-zást.vedoucí	1
Misárková Jarmila odb.knihovnice	1
Svobodová Jarmila odb.pracovník knihovny	0,75
Šperlová Marie odb.knihovnice	1
Štěpánková Radmila odb.knihovnice	1
Černý Milan sam.referent	0,75

Úvazek	
Bibliografie a databázové centrum	5,25
Přikrylová Miroslava vedoucí bibliografie a databázového centra	1
Blachut Beno odb.pracovník-bibliograf	0,5
Bohutínská Jana odb.pracovník-bibliograf	0,5
Hajšman Vladimír odb.pracovník-bibliograf	1
Jacková Magdalena odb.pracovník-dokumentarista	0,5
Musílková Eva sam.odb.pracovník-bibliograf	0,5
Vašek Roman odb.pracovník- bibliograf	0,5
Vencí Vít odb.pracovník-dokumentarista	0,75
Kabinet pro studium českého divadla	7,75
Šormová Eva vedoucí Kabinetu	1
Dubská Alice odb.pracovnice - historik	0,75
Holeňová Jana odb.pracovnice - historik	1
Hučín Ondřej odb.pracovník - historik	1
Jakubcová Alena odb.pracovník - historik	1
Ludvová Jitka odb.pracovník - historik	1
Topolová Barbora odb.pracovník - historik	1
Velemanová Věra odb.pracovník - historik	1
Knihkupectví - Prospero	2,25
Kuchařová Pavla vedoucí knihkupectví Prospero	0,25
Švejda Martin odb.pracovník knihkupectví Prospero	1
Kmochová Marie odb.pracovník-distribuce publikací DÚ	1
Ekonomické oddělení	4
Martínková Alena vedoucí ekonom.odd.	1
Čadíková Marie mzdová účetní a pokladní	1
Hojková Jana samostatná účetní	1
Průšová Miloslava hlavní účetní	1
Provozní oddělení	4
Štojdil Jiří vedoucí provozního odd.	1
Bartoš Pavel údržbář-domovník-topič	1,5
Bluml Patrik uklízeč	0,8
Vosátková Helena uklízečka	0,7

4.3 KONTAKTNÍ SPOJENÍ ZAMĚŠTNANCI A EXTERNÍ SPOLUPRACOVNÍCI

oddělení	jméno	linka	e-mail	přímá linka	fax
ředitel	Černý Ondřej	154	ondrej.cerny@divadlo.cz	2231 59 66	2481 14 52
zástupce ředitele	Matásek Lukáš	176	lukas.matasek@divadlo.cz		2480 91 76
ředitelství					
asistentka ředitele	Plchová Olga	138	olga.plchova@divadlo.cz	2231 59 66	
sekretariát PQ 03	Gabrielová Jarmila	132, 189	jarmila.gabrielova@divadlo.cz	24 81 27 54	2481 02 78
fotograf	Kronbauer Viktor	120	viktor.kronbauer@divadlo.cz		
	Návratová Jana	169	jana.navratova@divadlo.cz		
	Nekolný Bohumil	193	bohumil.nekolny@divadlo.cz		
	Smoláková Vlasta	166	vlasta.smolakova@divadlo.cz		
	MALÝ SÁL	182			
dokumentačně informační oddělení					
	studovna	159	dokdu@divadlo.cz		2480 92 00
	Jindrová Zuzana	139	zuzana.jindrova@divadlo.cz		
	Frelová Iva	151	iva.frelova@divadlo.cz		
Videotéka	Landovská Andrea	123,157	andrea.landovska@divadlo.cz		
Informační servis + web DÚ	Svoboda Ondřej	164, 148	ondrej.svoboda@divadlo.cz		
fotoarchiv	Šanda Michal	148, 164	michal.sanda@divadlo.cz		
statistika	Trexler Jiří	151	jiri.trexler@divadlo.cz		
scénografie	Zdeňková Marie	146	marie.bilkova@divadlo.cz		
	Žahourková Eva	172	eva.zahourkova@divadlo.cz		
Kyliánova videotéka	Němečková Elvira	123,157	elvira.nemeckova@divadlo.cz		
knihovna					
	katalogy, evid. čtenářů	126/127	knihdu@divadlo.cz		
	studovna časopisů	144			
	půjčovna	129/161			
	Hantáková Helena	141	helena.hantakova@divadlo.cz		
	Součková Alena	167, 144	alena.souckova@divadlo.cz		
audiofond	Černý Milan	144, 161	milan.cerny@divadlo.cz		
	Misárková Jarmila	126, 127	jarmila.misarkova@divadlo.cz		
	Svobodová Jarmila	167, 141	jarmila.svobodova@divadlo.cz		
	Šperlová Marie	144	marie.sperlova@divadlo.cz		
	Štěpánková Radmila	126,127	radmila.stepankova@divadlo.cz		
bibliografie a databázové centrum					
			bibliidu@divadlo.cz		
	Přikrylová Miroslava	143, 153,150	miroslava.prikrylova@divadlo.cz		
	Beno Blachut	153, 150	beno.blachut@divadlo.cz		
	Hajšman Vladimír	184, 187, 150	vladimir.hajsman@divadlo.cz		
	Jacková Magdalena	184, 187, 150	magdalena.jackova@divadlo.cz		
	Jana Bohutínská	187, 184, 150	jana.bohutinska@divadlo.cz		
	Mikulka Vladimír	187, 184, 150	vladimir.mikulka@divadlo.cz		
	Musílková Eva	184, 187, 150	eva.musilkova@divadlo.cz		
	Vašek Roman	153, 150	roman.vasek@divadlo.cz		
	Vencl Vít	146, 150	vit.vencl@divadlo.cz		

oddělení	jméno	linka	e-mail	přímá linka	fax
Oddělení mezinárodních vztahů		189, 132	foreigndpt@czech-theatre.cz	24 81 27 54	2481 02 78
výstavy	Albertová Helena	181, 137	helena.albertova@divadlo.cz	2231 59 31	
	Kulhánková Alena	189, 132	alena.kulhankova@divadlo.cz	24 81 27 54	2481 02 78
mezinárodní projekty	Langášková Tářjana	112	project@divadlo.cz		
	Nixon Don	169	don.nixon@divadlo.cz		
	Potůčková Mirka	132, 189	mirka.potuckova@divadlo.cz	24 81 27 54	2481 02 78
Scenis-Aréna	Zupanc Sodja	162	sodja.zupanc@divadlo.cz		2481 14 52
Kabinet pro studium českého divadla			133/177 113/117	kabdu@divadlo.cz	
	Šormová Eva (Út)	177, 133	eva.sormova@divadlo.cz		
	Dubská Alice (Pá)	177, 133	alice.dubska@divadlo.cz		
	Holeňová Jana (Út)	117, 113	jana.holenova@divadlo.cz		
	Hučín Ondřej (Po)	177, 113	ondrej.hucin@divadlo.cz		
	Jakubcová Alena (Po+Pá)	117, 113	alena.jakubcova@divadlo.cz		
	Just Vladimír (St odp.)	177, 133	divadelni.revue@divadlo.cz		
	Ludvová Jitka (St+Čt)	113	jitka.ludvova@divadlo.cz		
	Otčenášek Štěpán (St)	177, 133	divadelni.revue@divadlo.cz		
	Topolová Barbara (Po)	177, 133	barbara.topolova@divadlo.cz		
	Velemanová Věra (Čt)	177, 133	vera.velemanova@divadlo.cz		
ediční oddělení		170, 124	editio@divadlo.cz		
	Černá Kamila (Po+St)	170, 124	kamila.cerna@divadlo.cz		
	Patočková Jana (Út + Čt)	170, 124	jana.patockova@divadlo.cz		
	Reslová Marie	170, 124	marie.reslova@divadlo.cz		
	Sloupová Jitka (Út)	170, 124	jitka.sloupova@divadlo.cz		
ekonomické oddělení		140	pendu@divadlo.cz	232 61 21	2480 91 40
	Martínková Alena	147	alena.martinkova@divadlo.cz	232 61 21	2480 91 40
	Čadíková Marie	128	marie.cadikova@divadlo.cz		
	Hojková Jana	136	jana.hojkova@divadlo.cz		2480 91 40
	Průšová Miloslava	140	miloslava.prusova@divadlo.cz		2480 91 40
provozní oddělení		135			2480 91 40
	Štojd Jirí	135	jiri.stojdl@divadlo.cz		
	Bartoš Pavel	135 / 122			
knihkupectví PROSPERO			prospero@divadlo.cz		
	Kuchařová Pavla	192	pavla.kucharova@divadlo.cz		2480 91 56
	Kmochová Marie	137	marie.kmochova@divadlo.cz	2231 59 31	
	Švejda Martin	156	martin.svejda@divadlo.cz		2480 91 56
	UVT - správce PC serveru	175	servis@divadlo.cz		2481 14 52

4.3 KONTAKTNÍ SPOJENÍ DALŠÍ SUBJEKTY V BUDOVĚ DÚ

oddělení	jméno	linka	e-mail	přímá linka	fax
GEMA ART		186, 188		24 81 73 34	
Divadlo v Celetné		168	kaspar.celetna@centrum.cz	24 81 94 31	248 09 171
	Špalek Jakub - ředitel				
	Havel David - provozní				
	Bošelová Saša				
Divadelní obec, Divadelní obec			svet@divadlo.cz	2481 7180	2481 81 84
	Král Karel				
	Škorpil Jakub				
	Prof. Lukeš Milan				
	Beránková Jitka				
Divadelní noviny		114	divadelni.noviny@divadlo.cz	2231 59 12	231 59 12
	Kolář Jiří	114			
	Herman Josef	114			
	Kerbr Jan	114			
	Erml Richard	114			
	Hulec Vladimír	114			
	Mikulka Vladimír	114			
	Řezáčová Tereza	115, 114			
Loutkář		131	loutkar@divadlo.cz	232 60 28	
	Malíková Nina				
	Čejková Kateřina	131			
4 dny v pohybu		125,116	ctyridny@login.cz		2480 91 25
	Štorek Pavel				
	Černá Markéta	125,116			
	Böhmová Nikola	125,116			
	Václavová Denisa	125,116			
DTP Studio Hamlet					
	Tobiáš Egon	155	dtp.du@divadlo.cz		
	Prokop Petr	166	hamlet@divadlo.cz		
PRO HELVETIA	Langášková Tatjana	190	helvprag@divadlo.cz		2480 91 90
Culture 2000					
	Žáková Eva	134	eva.zakova@divadlo.cz		
	Bičíková Magdalena	118, 119	magdalena.bicikova@divadlo.cz		
Česká hudební rada	Dohnalová Lenka		dohnalova@email.cz		
Jednota hudebního divadla — Herman Josef, Šaldová Lenka					4022548

4.4 HOSPODAŘENÍ V R. 2001

V roce 2001 představovaly skutečné náklady k 31. 12. celkem částku 38 194 tis. Kč a skutečné výnosy celkem částku 38 816 tis. Kč. Rozdíl mezi náklady a výnosy tvoří zisk ve výši 622 tis. Kč.

■ PODROBNĚJŠÍ PŘEHLED VÝNOSŮ A NÁKLADŮ DIVADELNÍHO ÚSTAVU KE DNI 31. 12. 2001

Ukazatel	Rozpočet po úpravách v tis.Kč	Skutečnost celkem v tis.Kč
Výnosy celkem	29 949	38 816
v tom:		
vlastní výnosy	5 829	10 597
ostatní výnosy	2 713	6 812
příspěvek na provoz	19 667	19 667
dotace ISPROFIN	1 740	1 740
Náklady celkem	29 949	38 194
v tom:		
spotřeba materiálu a energie	2 842	4 888
služby	12 715	17 098
osobní náklady	12 724	13 323
daně a poplatky	110	157
odpisy	1 008	916
ostatní náklady	550	1 812
Zisk	0	622

Veškeré účelové prostředky a i prostředky vymezené jako ukazatele byly vyčerpány v Divadelním ústavu v plné výši a na daný účel.

■ ZAMĚSTNANOST A ČERPÁNÍ MZDOVÝCH PROSTŘEDKŮ

Dopisem č.j.: 764/2001-EO/4 ze dne 16. ledna 2001 stanovilo MK ČR Divadelnímu ústavu limit přepočteného počtu zaměstnanců na rok 2001 ve výši 49 zaměstnanců. Stanovený limit přepočteného počtu zaměstnanců zůstal beze změny i po všech následných úpravách příspěvku v průběhu roku.

■ ČERPÁNÍ MZDOVÝCH PROSTŘEDKŮ KE DNI 31. 12. 2001

	Limit v tis.Kč	Skutečnost v Kč	Rozdíl v Kč
Platy celkem	7 912	8 265 835	353 835
z toho § 3380			
OON celkem	1 466	1 466 000	0
z toho § 3380	730	730	0
Platy + OON celkem	9 378	9 731 835	353 835

Rozdíl mezi limitem prostředků na platy a mezi skutečností je vykázán ve výši čerpání z fondu odměn v Kč 353.835,-.

■ ZPRÁVA O OVĚŘENÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ

Účetní závěrka zobrazuje věrně ve všech významných ohledech majetek, závazky a vlastní zdroje v Divadelním ústavu k 31. 12. 2001. Zobrazuje věrně i výsledek hospodaření a finanční situaci za účetní období od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2001 v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy České republiky. Ověření bylo provedeno s ohledem na nedostatky v účetní evidenci v letech minulých.

4.5 PŘEHLED VYDANÝCH PUBLIKACÍ

EDICE ČESKÉ DIVADLO

■ ŘADA ESEJE, KRITIKY, ANALÝZY

— Karel Kraus – DIVADLO VE SLUŽBÁCH DRAMATU

Editor: Jana Patočková

Výběr ze studií významného teatrologa, dramaturga a překladatele Karla Krause (1920), jež vznikaly jako teoretická reflexe jeho divadelní praxe od 40. let po současnost. Zahrnuje stati, věnované dramatikům (Hrubín, Topol, Sofoklés, Čechov, Nestroy, Schnitzler, Beckett aj.), režisérům, s nimiž pracoval (Frejka, Krejča), úvahy o smyslu dramaturgie i o proměnách a dnešním stavu divadla a hereckého umění. Svědčí o organickém zrání i vzácné vývojové kontinuitě divadelníka, který svým pojetím dramatu a dramaturgie spoluvytvářel podobu českého divadla po boku Otomara Krejči v činohře Národního divadla a v Divadle za branou.

640 str., váz., 290,- Kč, ISBN 80-7008-113-9

EDICE SOUČASNÁ HRA

— Sam Shepard – SIMPATICO

Překlad z angličtiny Dana Hábová.

Nejnovější Shepardova hra zkoumá jeho oblíbená témata bratrství, zrady, viny, krize identity, úpadku. (Hra pro 3 muže a 3 ženy.)

113 str., brož., 70,- Kč, ISBN 80-7008-108-2

— Eric-Emmanuel Schmitt – HESLO "MORÁLKA"

Překlad z francouzštiny Matylda a Michal Lázňovských. Filozof Diderot píše pojednání o morálce pro Velkou francouzskou encyklopedii - pojem morálka se mu však proměňuje podle toho, s kým a o čem právě mluví. Před manželkou hájí svou "morálku" záletného muže, před dcerou, která chce mít za svobodna dítě s ženatým šlechticem, vyzdvihuje instituci manželství. Nakonec není schopen heslo dopsat a spokojí se s odkazem. Živé dialogy i vtipné situační zvraty završí zcela "nemorální" závěr hry. (Hra pro 2 muže a 4 ženy.)

68 str., brož., 70,- Kč, ISBN 80-7008-115-5

— Per Olov Enquist – V HODINĚ RYSA

Překlad ze švédštiny Zbyněk Černík.

Hra, v níž se autor dotýká religiozních témat, jež jsou ale nazírána s bergmanovským odstupem. Chlapec, který víceméně bezdůvodně zabil dva lidi, se tu ocitá Bohu nejbližší. A jiná postava hry, farářka, začne vedle chlapce tušit, že Bůh je zrzavý kocour... "V hodině rysa" patří k nejpřekládanějším a nejčastěji uváděným Enquistovým hrám. (Hra pro 1 muže a 2 ženy.)

43 str., brož., 70,- Kč, ISBN 80-7008-119-8

— Paloma Pedrero – NOCI LETMÉ LÁSKY

Překlad ze španělštiny Šárka Valverde.

Dnes v noci v parku - pro 1 muže a 1 ženu, V noci odloučení - pro 2 muže a 1 ženu, Sami dnešní noci - pro 1 muže a 1 ženu a Na přelomu noci s ránem - pro 3 muže a 1 ženu)

Čtyři aktovky o letmém milostném setkání dvou lidí, o rozpačitých začátcích i tragických koncích lásky.

64 str., brož., 70,- Kč, ISBN 80-7008-120-1

— Jean-Claude Grumberg: NEJSPÍŠ SNÍŠ

Překlad z francouzštiny Michal Lázňovský.

Známý divadelní herec dostane obsílku k soudu. Je proti němu zahájen proces, v němž je stíhán za zločiny, které páchá ve snu. Herec zkouší Hamleta a zdává se mu o zavraždění Polonia – i z toho se musí zodpovídat u soudu. Soudce chce sledovat i jeho „zločiny divadelní". Tato kufkuvská groteska se shakespearovskými a freudovskými motivy se posléze překvapivě skládá v podobenství o důsledcích násilí a totalitní moci. (Hra pro 5 mužů a 2 ženy)

62 str., brož., 70,-Kč, ISBN 80-7008-120-1

ENCYKLOPEDIE ČESKÉHO DIVADLA

— ČESKÝ TANEČNÍ SLOVNÍK – TANEC, BALET, PANTOMIMA

První samostatný slovník o tanci na českém území. Obsahuje cca 1400 hesel, která podávají základní a stručný výběr informací a dat o souborech, skupinách, školách, institucích a osobnostech českého tance, baletu a pantomimy od 18. století do roku 2000. Vedle jevištní profesionální taneční sféry zahrnuje slovník i vybraná hesla z amatérské, folklorní a alternativní oblasti. Knihu doplňuje 450 černobílých fotografií.

382 str., váz., 541,- Kč, ISBN 80-7008-112-0

ADRESÁŘE

— DIVADELNÍ ADRESÁŘ 2001

Adresář divadel, souborů, scén, agentur, festivalů, škol a divadelních institucí. Obsahuje adresy, telefony, faxy, e-maily a jména ředitelů, šéfů, tajemníků, manažerů a řady dalších užitečných „kontaktních" osob.

116 str., brož., 15,- Kč, ISBN 80-7008-117-1

ROČENKY

— DIVADLO V ČESKÉ REPUBLICE 1999-2000

Ročenky o činnosti českých, moravských a slezských divadel jsou koncipovány tak, aby vytvářely co nejúplněj-

ší obraz dění v české divadelní kultuře. Přináší kapitoly zaměřené na divadelní festivaly a divadelní ceny, soupis divadelní literatury a divadelních periodik vycházejících v ČR, soupis absolventů českých divadelních škol a kapitoly věnované zahraničnímu divadlu v ČR, českému divadlu v zahraničí, divadlu v televizi a rozhlasu a financování divadel. Ročenky jsou doplněny jmenným a názvovým rejstříkem.

910 str., brož., 220,-Kč, ISBN 80-7008-116-3

MIMO EDICE

— DRAMATIKA VIEDENSKEJ (VÍDEŇSKÉ) MODERNY

Publikace věnovaná přínosu čtyř významných dramatiků vídeňské moderny – Hugo von Hofmannsthal, Arthura Schnitzlera, Hermanna Bahra a Karla Krause.

220 str., brož., 220,- Kč, ISBN 80-7008-102-3

— DEUTSCHSPRACHIGES THEATER IN PRAG – BEGEGNUNGEN DER SPRACHEN UND KULTUREN

Editoři Václav Maidl, Jitka Ludvová, Alena Jakubcová
Sborník z interdisciplinárního kolokvia, konaného v červnu 2000 v Praze a věnovaného problematice jazykové německého divadla v českých zemích. Obsahuje 36 příspěvků v následujících tematických okruzích: divadlo v národní kultuře, dějiny a prováděcí praxe hudebního

a činoherního divadla, prameny a výzkum, současné projekty. Vyšlo pouze v němčině (česká resumé u jednotlivých příspěvků), tři referáty v angličtině, obrazová dokumentace v textu.

511 str., brož., 320,- Kč, ISBN 80-7008-111-2

— František Langer – HRY II

V loňském roce počal Divadelní ústav ve spolupráci s Nadačním fondem Františka Langera participovat na vydávání Spisů Františka Langera. V roce 2001 vyšel druhý svazek Langerových her. Čtenáři v něm naleznou vrcholná autorova dramata z dvacátých a třicátých let, pojednávající o hledání vyšší spravedlnosti a adekvátního vztahu mezi vinou a trestem (Periferie, Andělé mezi námi a Dvaasedmdesátka). Volně je doplní nostalgická poválečná veselohra z hereckého prostředí Jiskra v popelu.

331 str., váz., 190,- Kč, ISBN 80-7008-114-7

— Helena Albertová – ZRCADLO SVĚTOVÉHO DIVADLA II (PRAŽSKÉ QUADRIENNALE 1995 – 1999)

Kniha navazuje na publikaci Věry Ptáčkové Zrcadlo světového divadla a mapuje poslední dva ročníky mezinárodní výstavy scénografie a divadelní architektury Pražské Quadriennale. I druhý díl přináší velké množství fotografií z této významné přehlídky.

120 str., váz., 440,- Kč, ISBN 80-7008-118-X

4.6 PŘEHLED PŘIJATÝCH A VYSLANÝCH ODBORNÍKŮ

V Divadelním ústavu bylo v roce 2001 oficiálně přijato celkem 49 zahraničních hostů: 3 osoby přímo jako hosté na náklady DÚ, 3 dlouhodobí stážisté /bez finančních nákladů pro DÚ/, 8 osob s nadstandardní péčí + 35 dalších osob během roku /bez finančních nákladů pro DÚ/.

■ A) PŘIJATÍ

Hosté DÚ, jimž bylo hrazeno ubytování:

- Daniela MONMARTE z Francie /17. - 22. 10./ - účast na festivalu Divadlo v Plzni
- Larisa SOLNCEVA z Ruska /17. - 22. 10./ - účast na festivalu Divadlo
- Irina POPOVA z Ruska /19. - 28. 11./ - pracovní pobyt v rámci přímé spolupráce DÚ a Institutu Iskusstvov-znaniya Moskva

Dále DÚ pečovalo o 3 stážisty či dlouhodobé návštěvníky ČR:

- Igor V. INOV a Irina POROČKINA /1. 1. - 20. 2./ - divadelní vědci, badatelé, překladatelé k studijně pracovnímu pobytu za účelem získání dalších informací k připravované knize o T. G. Masarykovi a ke korekturám vydávané knihy o ruské divadelní emigraci
- Larisa Pavlovna SOLNCEVA z Ruska /25. 6. - 10. 8./ - převzetí vyznamenání na MZV ČR, stud. pobyt na festivalu ve Vysokém nad Jizerou

Nadstandardní služby byly věnovány 8 návštěvníkům a hostům:

- Daniela MONMARTE z Francie /4. - 8. 3. / - jednání, konzultace, návštěva divadel
- Sylva HUSZÁR, Teresia BARTHY a Katalina TURNAL z Maďarska /25. 4. - 2. 5. / - jednání v rámci spolupráce zemí Visegrádu, zejména projednání výstavy jezuitského divadla
- Jarka M. BURIAN a Grayce BURIAN z USA /8. 6. - 1. 7. / - studium nové české divadelní tvorby
- Giorgio URSIČ-URSINI + 2 z Itálie /8. - 19. 11. / - instalace a otevření výstavy Manuelle Luzzattiho
- Shimako MURAI z Japonska /19. - 25. 11./ - návštěva premiéry O. Krejčí v ND, účast na oslavě narozenin O. Krejčí

Dále bylo v DÚ krátkodobě přijato /bez finančních nákladů pro DÚ/ těchto 35 hostů:

- 20. 2. Quinette GALLAY z Francie /zájem o divadelní rekonstrukce/
- 21. - 25. 2. Dáša ČIRIPOVÁ a Zdenka MARKOVÁ ze Slovenska /návštěva bibliografie, dokumentace a video-téky DÚ/
- 21. - 25. 2. Manuel VIEIRA z Portugalska /žák básníka Listopada, zájem o dokumentaci/
- 25. 2. - 3. 3. prof. Yossi YZRAELY z Izraele /návštěva divadel, konzultace/

- 28. 3. Dorita HANNAH z Nového Zélandu /jednání o PQ 2003/
- 29. 5. - 2. 6. Frank MOHLER + 1 z USA /návštěva divadel/
- 2. - 6. 6. Pamela HOWARD z Velké Británie a Michael RAMSAUR z USA /jednání o programu škol na PQ 2003/
- 3. - 7. 6. Howard BLANNING z USA
- 7. 6. Irena SENTEVSKA z Jugoslávie /návštěva divadel, konzultace/
- 19. - 28. 6. Aaron POSNER z USA /návštěva divadelních představení, konzultace/
- 28. 6. Naděžda Michailovna BARINOVÁ, kulturní atašé Ruska a Olexsander ZLENKO šéfredaktor časopisu Carrousel z Ruska /jednání s ředitelem/
- 1. - 4. 8. Donald BLEIJLEVE + 1 z Nizozemí /informace o PQ 2003/
- 2. - 16. 8. Joe BRANDESKY + 16 studentů z USA /jednání o plánované výstavě scénografie 2002-2005/
- 7. - 10. 11. Sacha WARES z Velké Británie /lektorka současných her

■ B) VYSLANÍ

K pracovním cestám do zahraničí byly vyslány tyto osoby:

- 5. 1. - 8. 2. 2001, Taťjana LANGÁŠKOVÁ, USA, New York a Kanada, Toronto - příprava mezinárodního projektu, účast na SixStages Festival (DÚ hradil stravné)
- 9. - 19. 1. 2001 Jana PATOČKOVÁ, Francie, Paříž - pracovní pobyt, studium materiálů k tvorbě O. Krejčí (DÚ hradil letenku)
- 14. - 16. 1. 2001, Jitka LUDVOVÁ, Německo, Berlín - přednáška o německém divadle v Praze v letech 1850-1945 (úhrada jízdenky a stravné z grantu pro vědu a výzkum)
- 3. - 10. 2. 2001, Ondřej ČERNÝ, Kanada, Toronto - účast na SixStages a Pavla PETROVÁ, Festival (DÚ hradil oběma stravné a vízové poplatky)
- 21. - 25. 2. 2001, Sodja ZUPANC, Bosna a Hercegovina - účast na mezinárodní konferenci „Theatre and Boundaries“ (DÚ hradil cestu a stravné)
- 14. - 19. 3. 2001 Alena JAKUBCOVÁ, Švýcarsko, Zürich - pracovní pobyt v Zentralbibliothek (úhrada z grantu pro vědu a výzkum)
- 6. - 10. 4. 2001 Milan LUKEŠ, Itálie, Taormina - předávání European Drama Award (pro DÚ bez nákladů)
- 22. - 29. 4. 2001 Kamila ČERNÁ Rusko, Moskva - di-

4.6 Přehled přijatých a vyslaných odborníků

vadelní festival (DÚ hradil letenku, stravné a vízový poplatek) a Jakub ŠKORPIL (DÚ hradil vízový poplatek)

— 1. - 6. 5. 2001 Alena JAKUBCOVÁ Německo, Mnichov a Augsburg – účast na premiéře „Der Stein der Weisen“ a návštěva Bayerische Staatsbibliothek (grant vědy a výzkumu – úhrada ubytování, stravného, jízdenky)

— 13. - 19. 5. 2001 Adolf SCHERL Rakousko, Vídeň – bádání v archivech (grant vědy a výzkumu – úhrada ubytování, stravného, jízdenky)

— 25. - 28. 5. 2001 Marta ROSZKOPFOVÁ Jugoslávie, Bělehrad – účast v mezinárodní jury Triennale Novi Sad (pro DÚ bez nákladů)

— 22. - 26. 6. 2001 Don NIXON, Nizozemí, Amsterdam – jednání v Nederland Theatre Institut (DÚ hradil jízdenku)

— 23. - 28. 7. 2001 Jitka LUDVOVÁ, Německo, Hamburg – studijní pobyt, práce v archivech v rámci přípravy Encyklopedie světového divadla – Hudební divadlo 19. stol. (grant vědy a výzkumu – úhrada ubytování, stravného, jízdenky)

— 5. - 12. 8. 2001 Kamila ČERNÁ, Finsko, Tampere – účast na divadelním festivalu (DÚ hradil letenku a stravné)

— 17. 8. 2001 Tatjana LANGÁŠKOVÁ, Rakousko, Vídeň – vyřízení vstupního víza do Gruzie na gruzínské ambasádě ve Vídni (DÚ hradil jízdenku a stravné)

— 31. 8. - 6. 9. 2001 Tatjana LANGÁŠKOVÁ, Gruzie, Tbilisi – účast na Caucasian Arts Managers Network/Meeting 2001 (DÚ hradil letenku a stravné)

— 12. - 27. 9. 2001 Don NIXON, Kanada, Toronto – jednání ohledně přípravy Kanadské sezóny 2002

— 11. - 13. 9. 2001 Ondřej ČERNÝ, Jaroslav MALINA, Pavla PETROVÁ, Tomáš ŽIŽKA, Tatjana LANGÁŠKOVÁ, Olga PLCHOVÁ Itálie - Biennale Benátky (DÚ hradil cestu, stravné a ubytování)

— 15. - 22. 9. 2001 Kamila ČERNÁ, Lotyšsko, Riga – účast na festivalu Homo Novus – Contemporary Theatre Festival

— 28. 9. - 4. 10. 2001 Ondřej SVOBODA, Slovensko, Nitra – účast na festivalu, Ondřej HUČÍN, Divadelná Nitra a na pracovní schůzce

— Bohumil NEKOLNÝ, DÚ Visegrádu (DÚ hradil cestu, stravné)

— Jana BOHUTÍNSKÁ (vstupenky, ubytování)

— Simona ŠNAJPERKOVÁ (vstupenky, ubytování)

— 8. - 15. 10. 2001 Marie RESLOVÁ, Polsko, Wroclaw – účast na festivalu Dialog (DÚ hradil jízdenku)

— 22. 10. - 1. 11. 2001 Jitka LUDVOVÁ, Rakousko, Vídeň – bádání v archivech v rámci práce na České hudební encyklopedii – Hudební divadlo 19. stol. (grant vědy a výzkumu – úhrada ubytování, stravného, jízdenky)

— 12. - 16. 11. 2001 Tomáš ŽIŽKA, USA, New York – konzultace projektu „The Heart of PQ“ (DÚ/PQ hradil stravné a letenku)

— 19. - 22. 11. 2001 Zuzana JINDROVÁ, Maďarsko, Budapešť – přednáška o současných českých dramaticích (DÚ hradil ubytování, stravné a jízdenku)

— 1. - 10. 12. 2001 Vlasta SMOLÁKOVÁ, Rusko, Moskva – pracovní pobyt v rámci spolupráce DÚ a Institutu Iskusstvoznania (DÚ hradil vízum a letenku).

4.7 ZPRÁVY O ČINNOSTI ČESKÝCH STŘEDISEK MEZINÁRODNÍCH DIVADELNÍCH NEVLÁDNÍCH ORGANIZACÍ

ITI

(INTERNATIONAL THEATRE INSTITUTE)

Mezinárodní divadelní ústav - byl založen v roce 1948 v Praze. Po vzniku samostatné České republiky bylo registrováno české středisko.

Cílem ITI je podporovat mezinárodní výměny v oblasti teoretických znalostí a praktických zkušeností v divadelním umění, a to organizováním a podporou divadelních festivalů, iniciací odborných seminářů a symposií.

Členství v ITI je formou národních středisek /v současné době jich ITI má 87/.

Řídícím orgánem ITI je Kongres členů, shromážděných na plenárním zasedání.

Svou činnost ITI rozvíjí prostřednictvím 8 specializovaných odborných komisí.

V roce 2001 pokračovala transformace českého střediska. Na 28. 5. 2001 byla svolána Valná hromada ITI, které se zúčastnilo na 7 desítek divadelníků z cca 1 300 oslovených. Zde rezignoval stávající výbor včetně předsedkyně Heleny Albertové a byl schválen nový program a statut českého střediska, z něhož vyplynul model nového vrcholného orgánu – Rady – složené z reprezentantů profesních sdružení, asociací, spolků, zástupců divadelního školství a nezávislého divadla. Následně byla tato nová Rada konstituována a na svém 2. zasedání zvolila do svého čela tento triumvirát: Táňa Fischerová – prezidentka, Jan Burian a Nina Vangeli – viceprezidenti. Výkonným ředitelem českého střediska ITI je ze své funkce ředitele DÚ Ondřej Černý.

Posláním českého střediska je naplňovat aktivity, vyplývající z programu mezinárodní organizace, fungovat jako poradní orgán ředitele DÚ a především působit jako národní střešní forum, kde se budou diskutovat, formulovat a hájit společné problémy – jako prioritní je zabývat se problematikou prezentace české divadelní kultury v zahraničí.

Středisko vyslalo své delegáty k pracovním cestám do zahraničí:

– Tomáše HAVLÍKA, herce, ve dnech 24. 5. – 4. 6. 2001 k účasti na herecké dílně The Voyage Project, pořádané edukačním komitétem v rumunském Sibiu při příležitosti tamního mezinárodního alternativního festivalu (DÚ/ITI hradil jízdenku a stravné)

– Ondřeje ČERNÉHO, ředitele DÚ, k účasti na setkání představitelů evropských center ITI v Monte Carlu ve dnech 28. – 31. 7. 2001 (DÚ/ITI hradil cestovné, stravné)

– Pavlu KUCHAROVOU, k účasti na 4. Theatre Forum ITI „Theatre Publication Today“ a na zasedání komunikačního komitétu ve dnech 16. – 21. 10. 2001 v chorvatském Záhřebu (DÚ/ITI hradil letenku, stravné)

– Hanu ŽÍDKOVOU ve dnech 29. 7. – 26. 8. 2001 k účasti na 27. mezinárodním baletním Seminári v rakouském Wolfssegg (pro DÚ/ITI bez nákladů)

Jako každý rok se České středisko ITI podílelo na oslavě Mezinárodního dne divadla 27. 3. – distribuovalo mezinárodní provolání Lakovose Kampanellise, řeckého dramatika a spisovatele, do tisku a všech divadel s žádostí o jeho otištění, resp. přečtení v Den divadla z jeviště. Při Dni divadla byl poprvé - díky spolupráci s Českým rozhlasem – tento svátek divadelníků široce medializován celodenním speciálním programem na stanici ČR3 – Vltava. Zároveň pak středisko zaslalo generálnímu sekretariátu tiskové ohlasy této události.

Středisko poskytovalo buď ústní nebo písemné informačně-konzultační služby žadatelům o kontakty a informace např. o české divadelní síti, o nových českých dramaticích, české dramatičce po roce 1989, financování divadel, divadelním školství a o možnostech zahraničních zájemců o studium na SŠ a VŠ uměleckých školách, o významných osobnostech českého divadla aj. Domácí divadelní veřejnost pak - především prostřednictvím Infoservisu - informovalo o možnostech účasti na zahraničních seminářích a stážích.

DÚ/ITI pečovalo o 3 stážisty či dlouhodobé návštěvníky ČR:

– Lauren McCONNEL z Northwestren University USA /26. 5. – 31. 12. / - připravující stipendijní práci o současném dramatu „Nová česká dramatika po revoluci“

– Larse Juhla KRISTENSENA z Dánska /1. – 3. 1. a 1. 6. – 31. 12. / - teatrolog, studie o V. Havlovi, výměna současných her, informace o současném performing arts

– Aratu KITAMURU z Japonska /1. 1. – 31. 12./ - autor, režisér, herec, představitel japonského ITI střediska na dlouhodobém studijně-pracovním pobytu v ČR a v ND /The Japanese Governments Overseas Study Program for Artist/ - poskytování informací, konzultací a kontaktů, sjednávání schůzek a rozhovorů. Středisko zprostředkovalo panu Kitamurovi účast na festivalu Divadlo v Plzni.

Větší individuální péče /konzultace, program, informace aj. / byla poskytnuta:

– 22. – 28. 5. Constantine ARVANITAKIS + 5 studentů z Řecka /režisér, informace o nových hrách, o repertoáru, návštěvnosti českých divadel, doporučení programu/

— 10. – 17. 6. Nissar ALLANA + 11 studentů z Indie /informace, návštěva divadel/

Celkem středisko ITI během roku 2001 přijalo 19 zahraničních hostů.

OISTAT

(INTERNATIONAL ORGANIZATION OF SCENOGRAPHERS, THEATRE ARCHITECTS AND TECHNICIANS)

Mezinárodní organizace scénografů, divadelních architektů a techniků byla založena v roce 1969 v Praze. České středisko bylo zaregistrováno po vzniku samostatné České republiky.

Cílem a posláním organizace je podpora a usnadňování mezinárodní výměny v oblasti scénografie, divadelní architektury, teorie a praxe všech divadelních technik, jež mají umělecký charakter, a rozšiřování progresivních poznatků a metod v této oblasti.

K zajištění těchto cílů pracují tyto komise OISTAT: scénografická, architektury, technická, edukační, teorie a historie, publikační.

Na základě rozhodnutí Valné hromady OISTAT z 11. 9. 2000 bylo České středisko OISTAT transformováno na občanské sdružení.

Občanské sdružení ČOSDAT /Česká organizace scénografů, divadelních architektů a techniků/ bylo na MV ČR zaregistrováno dne 15. 11. 2000.

Výbor sdružení pracoval ve složení: Pavel Bednář, Pavel Dautovský, Jaroslav Havlík, Jiří Král, Petr Matásek, Věkoslav Pardyl, Jana Preková, Simona Rybáková /předsedkyně/, Tomáš Žižka. Během roku 2001 se výbor sešel ke 4 společným schůzím.

Přes nespočet osobních i telefonických jednání se v roce 2001 nepodařilo najít sekretáře sdružení.

Sdružení podalo neúspěšnou žádost o grant MK ČR na projekt PROSCEN.

Pro zájemce byl připraven zájezd na výstavu divadelní techniky ShowTech v Berlíně, ale z důvodu nulového zájmu členů sdružení byl výlet zrušen.

Výbor se v průběhu roku soustředil především na přípravě práce týkající se české účasti na mezinárodních projektech OISTAT. Je to např. práce na mezinárodním adresáři a slovníku scénografů /byl vytvořen dotazník v česko-anglické verzi a byl rozeslán na adresy našich divadelních výtvarníků/ a práce na sjednocení bezpečnostních norem evropských divadel /létající herci, sluchátka aj./.

Sdružení ve spolupráci s edukačním výborem OISTAT kooperovalo s organizátory PQ 2003 na přípravě studentské expozice na PQ 2003.

Výbor sdružení zaslal vedení JAMU dopis, jímž podpořil zachování oboru divadelní technologie v ateliéru divadelního manažerství.

Středisko v roce 2001 realizovalo 7 zahraničních cest delegátů na zasedání odborných komisí:

— Simona RYBÁKOVÁ se zúčastnila jednání exekutivy OISTAT v Seoulu, Koreu ve dnech 27. 2. – 5. 3. 2001 (DÚ/OISTAT hradil letenku)

— Tomáš ŽIŽKA se zúčastnil jednání edukační komise OISTAT v Long Beach v USA při výroční konferenci

USITT ve dnech 19. – 24. 3. 2001 (DÚ/OISTAT hradil letenku, 1 noc a vízové poplatky)

— Simona RYBÁKOVÁ, Jarmila GABRIELOVÁ, Petr MATÁSEK se zúčastnili Kongresu OISTAT a jednání exekutivy a edukační komise OISTAT v Berlíně ve dnech 11. – 14. 5. 2001 (DÚ/OISTAT hradil jízdenku S. Rybákové a P. Matáskovi, PQ 2003 jízdenku J. Gabrielové)

— Simona RYBÁKOVÁ se zúčastnila jednání exekutivy v Hong Kongu a následně schůze scénografické komise v Manile a Galvao na Filipínách ve dnech 7. – 17. 11. 2001 (DÚ/OISTAT hradil letenku a stravné)

— Pavel DAUTOVSKÝ se zúčastnil jednání technické komise OISTAT ve Valenciennes /Francie/ ve dnech 22. – 25. 11. 2001 (DÚ/OISTAT hradil cestu)

ASSITEJ

(INTERNATIONAL ASSOCIATION OF THEATRE FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE)

Mezinárodní organizace divadel pro děti a mládež byla založena v roce 1965. Československé středisko bylo jejím členem od počátku. Po vzniku samostatné České republiky bylo zaregistrováno české středisko.

Cílem organizace je pomáhat rozvoji divadla pro děti a mládež - výměnou zkušeností, pořádáním studijních zájezdů skupin i jednotlivců, pořádáním zájezdů divadelních kolektivů do zahraničí. Organizace má podporovat a prezentovat všechny aktivity a projekty směřující ke prospěchu divadla pro děti a mládež.

Výbor Českého střediska ASSITEJ /zvolený Valnou hromadou ASSITEJ 29. 9. 2000/ pracoval ve složení: Luděk Horký, Markéta Hoskovcová, Vladimír Hulec /předseda/, Zuzana Jindrová, Anna Lošťáková, Zoja Mikotová, Saša Rychecký, Milan Strotzer.

České středisko úspěšně zorganizovalo oslavu Světového dne divadla pro děti a mládež dne 20. 3. 2001. V Divadle v Celetné se z iniciativy střediska uskutečnila minipřehlídka, jejíž program byl komponován z reprezentantů amatérského divadla pro děti, divadla pro děti hraného dětmi a profesionálního divadla. Konkrétně v rámci oslavy v Divadle v Celetné vystoupily: Divadelní spolek Tyl z Rakovníka s představením „Z deníku kocoura Modroočka“, dále soubor HOP-HOP ZUŠ Ostrov nad Ohří s představením "Ondráš nebo Juráš?" a slavnostní den završilo Divadelní sdružení CD 94 Hrbkovou dramaturgií Tří mušketýrů. Na výzvu Českého střediska ASSITEJ, aby divadla v ČR dne 20. 3. 2000 zařadila na program představení pro děti a mládež, kladně odpovědělo, a tím se k oslavě v celé ČR přihlásilo 53 souborů ze 14 měst svými celkem 74 představeními.

Po velkém úspěchu akce se výbor Českého střediska rozhodl uspořádat v roce 2002 u příležitosti Světového dne divadla pro děti a mládež několikadenní festival a za tím účelem požádal Magistrát hl. m. Prahy o spolupořádatelství této náročné akce. Žádosti bylo vyhověno.

Výbor se během roku 2001 sešel k 5 společným schůzím a průběžně pracuje na dobudování aktivní faktické členské základny /členství individuální i korporativní/, na zvýšení transparentnosti činnosti organizace, na vytvoření Adresáře organizace a Adresáře souborů, věnujících se divadlu pro děti a mládež, mapování kvalitní prá-

4.7 Zprávy o činnosti českých středisek MDNO

ce v této oblasti a informování o ní. V polovině roku byly zprovozněny webové stránky Českého střediska ASSITEJ.

V roce 2001 se uskutečnily 3 cesty delegátů Českého střediska ASSITEJ do zahraničí:

— Luděk HORKÝ a Markéta HOSKOVCOVÁ /členové výboru ASSITEJ se zúčastnili Biennale du theatre Jeunes Publics ve francouzském Lyonu ve dnech 8. - 16. 6. 2001 (DÚ/ASSITEJ hradil jízdenky, diety a M. Hoskovcové vstupenky)

— Peter GÁBOR se zúčastnil mezinárodního semináře režisérů divadla pro děti a mládež v Norimberku ve dnech 14. - 19. 6. 2001 (DÚ/ASSITEJ hradil jízdenku a stravné)

Středisko poskytlo rozsáhlé informace o představeních pro děti a mládež, o festivalech, o tvořivé dramatičce, o fungování střediska ASSITEJ aj. těmto návštěvníkům:

— Lottě NEVALAINEN z Finska, tajemnici finského střediska ASSITEJ, která v ČR pobývala na stipendijním pobytu ve dnech 25. 2. - 30. 4. a 15. 9. - 20. 11. /výběr představení pro festival Bravo 2002/

— Richardu FREEDBERGOVI z Nizozemí /21. - 24. 6. 2001/

— Janu-Willemu van KRUYSENOVI + 1 z Nizozemí /informace o činnosti střediska ASSITEJ a představení nové organizace EUnetART /28. 7. - 6. 8./

Celkem byly v roce 2001 Českým střediskem ASSITEJ přijaty 4 osoby.

UNIMA

(INTERNATIONAL PUPPETEERS UNION)

Mezinárodní loutkářská unie byla založena v roce 1929 v Praze v Říši loutek. R. 1993 po vzniku samostatné České republiky bylo založeno české středisko se sídlem v Divadelním ústavu.

Posláním organizace je podporovat rozvoj loutkářského umění uskutečňováním kontaktů a výměnných setkání loutkářů všech zemí a kontinentů. Propagovat loutku jako prostředek etické a estetické výchovy, udržovat tradice loutkového divadla. Pro naplnění těchto cílů organizuje UNIMA od svého založení kongresy, konference, semináře, festivaly, výstavy a soutěže, organizuje a umožňuje studijní pobyty a stáže.

České středisko pomáhá organizovat festivaly Přelet nad loutkářským hnízdem a vydávat časopis Loutkář.

Předsednictvo Českého střediska UNIMA pracovalo ve složení: Jaroslav Blecha /Moravské zemské muzeum Brno/, Josef Brůček /soubor Tatrmani SPŠK Bechyně/, Stanislav Doubrava ředitel Naivního divadla Liberec/, Alice Dubská /Kabinet pro studium českého divadla/ Alena Exnarová /ředitelka Muzea loutkářských kultur Chrudim/, Jan Kostroun /Národní Muzeum/, Nina Malíková /odpovědná redaktorka časopisu Loutkář/, Jan Novák /Říše loutek, Zdeněk Pecháček /ředitel Divadla Minor/. Výbor se v průběhu roku sešel k 5 schůzím.

Středisko v roce 2001 zajistilo vyslání člena exekutivy UNIMA Stanislava DOUBRAVY na jednání výkonného výboru v norském Kristiansandu (DÚ/UNIMA hradil letenku) a dále vyslání delegace Marie TVRDÉ a Jana NOVÁKA /členové Říše loutek/ na festival v Locarnu

/v rámci přímé spolupráce mezi českým a švýcarským střediskem UNIMA, (DÚ/UNIMA hradil jízdenky a stravné).

Středisko se podílelo na nákladech přijetí členů komise mezinárodních loutkářských festivalů v Liberci během festivalu Mateřinka /Margareta NICULESCU z Rumunska, Anton ANDERLE, Ivica OZÁBALOVÁ, Ida HLEDÍKOVÁ a Eva ČÁRSKÁ ze Slovenska, Luis Z. BOY, Santiago PUENTE-PEROSANZ a Eileen HASTE z Velké Británie, Annie COULOMBE, Louise LAPOINTE a Jacques TRUDEAU z Kanady, Annette DABS-BAUCKS, Susanne TENNER-KETZER, Uthüld SCHÜTZE-NÖHMKE a Peter STAHL z Německa, Ágnes KISZELY z Maďarska, Pavel KONIC a Marek WASKIEL z Polska, Livija KROFLIN z Chorvatska, John McCORMICK z Irska, Freek NEIRYNCK z Belgie, Lotta NEVALAINEN z Finska, Tine VARL a Robert WALT z Slovinska, Mina WIIG z Norska - tj. 26 osob/ a na své náklady přijalo prof. Henryka JURKOVSKÉHO a Vladimíra PREDMERSKÉHO na jubilejní 50. Loutkářské Chrudimi.

V rámci průběžné informační činnosti střediska UNIMA /zahrnující především písemné poskytování kontaktů, informací a konzultací/ přijalo středisko UNIMA v roce 2001:

— Monu WIIG z Norska /29. 1. - 7. 2./ - loutkářku, členka exekutivy UNIMA, bádání v knihovně DÚ, zajištěna návštěva loutkářských představení

— Miguela ARRECHE ze Španělska /8. - 10. 6./ - generální tajemník UNIMA, jednání s Ninou Malíkovou

— Antona COUCHEIRO FATLOE ze Španělska /1. 9. - 31. 12/ - stážiště, loutkář, výtvarník.

Celkem bylo tedy střediskem UNIMA přijato 31 zahraničních osob.

Středisko dne 6. 6. 2001 zorganizovalo Klub UNIMA s přednáškou doc. Alice Dubské na téma „Putování Jana Bráta a jeho potomků divadelní Evropou“ (organizačním garantem akce byla Umělecká scéna Říše loutek).

Středisko provozuje webové stránky Českého střediska UNIMA, informující o minulých i současných aktivitách Českého střediska UNIMA, o historii této mezinárodní divadelní organizace a o novinkách z generálního sekretariátu. Obsahují rovněž důležité adresáře divadel, souborů, festivalů, škol, muzeí atd. V příštím roce plánuje sekretariát střediska připravit anglickou verzi těchto stránek.

Středisko se podílelo na organizaci 11. ročníku oborové přehlídky Přelet nad loutkářským hnízdem /9 - 11. 11. 2001/, kde se představilo 13 souborů.

Středisko zorganizovalo další ročník ankety o Cenu UNIMA ERIK, která byla poprvé udělena na základě hlasování odborné poroty. /Podle nového statutu se porota skládala z vybraných odborníků rovnoměrně zastupujících amatérskou, statutární i nezávislou oblast/.

Na žádost Doc. MUDr. Konstantina Troševa, CSC. , předsedy Sdružení bulharsko-českého přátelství, vstoupilo naše středisko v jednání s organizátory festivalu Zlatý delfín ve Varně, kde v příštím roce plánují připomenout 90. výročí narození Jiřího Trnky výstavou věnovanou tomuto světově proslulému umělci.

A konečně - středisko dne 10. 11. 2001 zorganizovalo pravidelnou každoroční Valnou hromadu UNIMA.

IATC/AICT (INTERNATIONAL ASSOCIATION OF THEATRE CRITIC)

Mezinárodní organizace divadelních kritiků se vytvořila r. 1956 na pařížském Divadle národů a Československo patřilo k jejím zakládajícím členům.

V roce 1988 bylo členství Československa obnoveno. R. 1993 po vzniku samostatné České republiky bylo založeno české středisko AICT.

Posláním organizace je sdružovat divadelní kritiky ze všech zemí s vyspělou divadelní kulturou, koordinovat mezinárodní akce v oblasti divadelní kritiky, podporovat bilaterální styky mezi národními středisky, podporovat mezinárodní setkání a výměny. Hlavním cílem je pěstovat kritiku jako disciplínu, přispívat k rozvoji jejích metodologických základů, chránit etické a profesionální zájmy divadelních, hudebních a tanečních kritiků a hájit jejich společná práva.

Výbor českého střediska AICT - Sdružení českých divadelních kritiků /SČDK/ se během roku sešel 7x. Pracoval ve složení: D. Drozd /tajemník SČDK/, R. Hrdinová, O. Hučín /na jehož místo byl posléze kooptován Jan Kerbr/, J. Patočková, Z. A. Tichý, B. Topolová /předsedkyně/, L. Vodička.

Na základě úspěšných žádostí o granty MK ČR byly v roce 2002 realizovány 2 projekty. V rámci projektu „Semináře s osobnostmi“ se dne 5. 4. 2001 v Malém sále DÚ uskutečnila přednáška Karla Krause Drama a divadlo, které se zúčastnilo téměř 40 posluchačů z řad divadelních kritiků a teatrologů. Díky pružnosti edičního oddělení DÚ byl text této přednášky ještě zahrnut do připravované publikace teoretických studií K. Krause, jež vyšla v prosinci 2001 v DÚ. Plánované semináře pro studenty, vedené K. Krausem, byly – vzhledem k mizivé účasti studentů na zahajovací přednášce – odloženy na příští rok. Jako součást projektu „Diskusní semináře pro mladé kritiky“ byly plánovány 2 semináře pro začínající divadelní kritiky. První měl proběhnout při festivalu Setkání/Stretnutie 2001 ve Zlíně, byl však pro nezáměr studentů zrušen /i přes vehementní propagaci na všech divadelně zaměřených školách ČR se nepřihlásil ani jediný student/. Druhý seminář při festivalu Divadlo 2001 v Plzni se uskutečnil za účasti 4 studentů pod vedením Vladimíra Justa a Zdeňka Hoříinka. Byl uspořádán za podpory pořadatelů festivalu, kteří poskytli lektorům ubytování. Seminář probíhal od pátku do neděle ve 2 až 3 hodinových blocích. Díky malému počtu účastníků mohly být diskuse vedeny do hloubky, kromě analýz konkrétních festivalových představení byla možnost diskutovat i o obecnějších otázkách divadelní kritiky jako takové. Pro všechny zúčastněné byla tato akce přínosná a naplnila svůj účel.

Středisko, resp. Sdružení českých divadelních kritiků se angažovalo otevřeným dopisem na obranu divadelní kritiky jako profese v denním tisku /MK Dnes/ a zároveň vyjednávalo s představiteli mnoha českých divadel slevu na představení pro své členy.

Sekretariát střediska vykonával převážnou většinu práce, spojené s běžnou agendou, vedle korespondence zejména evidenci členů, přihlášek, členských příspěvků a vydávání členských legitimací.

Z hlediska mezinárodních vztahů a spolupráce bylo nejvýznamnější událostí vyslání :

— Jany PATOČKOVÉ a Barbary TOPOLOVÉ do Toronta /Kanada/ k účasti na Kongresu AICT ve dnech 29. 5. – 4. 6. 2001 (DÚ/AICT hradil letenky a stravné)

— Věry VELEMANOVÉ do St. Petěrsburgu v Rusku, kde se zúčastnila mezinárodního semináře mladých kritiků AICT, pořádaného v rámci festivalu „Baltic House“ (DÚ hradil poplatky za vízum a letenku) ve dnech 5. – 11. 10. 2001.

SIBMAS (INTERNATIONAL SOCIETY OF LIBRARIES AND MUSEUMS FOR PERFORMING ARTS)

Mezinárodní společnost knihoven a muzeí divadelního umění.

Výbor Českého střediska SIBMAS se sešel ke dvěma společným schůzím.

Dne 26. 4. 2001 v divadelním oddělení Městské knihovny Praha, kde po vyčerpání jednací agendy byla zorganizována exkurze po knihovně a dne 1. 11. 2001 v knihovně DÚ, kde kromě jiného proběhla volba prezidenta českého střediska na další 5 leté funkční období /zvolena Jarmila Svobodová/ a byla projednána spolupráce členů SIBMAS na absolventské práci B. Nosákové.

České středisko SIBMAS ve spolupráci s DÚ, Teatrologickou společností a nadací Pro Helvetia představilo v prostorách Divadla na Vinohradech putovní výstavu A. Appia (1862-1928) „Herec-prostor světlo“ /vernisáž 25. 10. 2001/ a následující den zorganizovalo odbornou přednášku Dr. M. Dreiera o životě a tvorbě A. Appii - "Adolph Appia - der Genfer Bühnenreformer /Malý sál DÚ, 26. 10. 2001/.

Středisko navázalo spolupráci s prof. G. Zobelem ohledně instalace putovní výstavy japonských kostýmů v Praze v NM v roce 2003.

Prezidentka SIBMAS Jarmila Svobodová se pravidelně zúčastňovala na zasedáních českého střediska ITI.

Členka výkonného výboru SIBMAS dr. Helena HANTÁKOVÁ se zúčastnila zasedání exekutivy v Říme ve dnech 10. – 14. 10. 2001 (DÚ/SIBMAS hradil letenku, ubytování a stravné).

FIRT/IFRT (INTERNATIONAL FEDERATION FOR THEATRE RESEARCH)

Mezinárodní federace pro divadelní výzkum vznikla v roce 1957. Československo bylo v této organizaci zastoupeno Kabinetem pro výzkum českého divadla při ČSAV. V roce 1993 bylo zaregistrováno členství českého střediska, jeho sídlem je Divadelní ústav.

Úkolem organizace je diskutovat ve specializovaných skupinách aktuální problémy současné teatrologie.

České středisko FIRT vyslalo delegaci ve složení
— Eva ŠORMOVÁ a Věra VELEMANOVÁ do polského Krakova k účasti na konferenci FIRT o scénografii ve dnech 7. – 11. 6. 2001 (DÚ/FIRT hradil registrační poplatky, ubytování, stravné a jízdenky).

**DIVADELNÍ ÚSTAV,
VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2001**

Editor: Ondřej Černý

Redaktor: Vlasta Smoláková

Vydal Divadelní ústav, Celetná 17, 110 00 Praha 1

Tel.: 224 809 111, fax: 224 811 452,

E-mail: web@divadlo.cz

www.divadlo.cz

Grafika a sazba: Egon Tobiáš

Tisk: Tiskárna SPRINT SERVIS, Opletalova 20, Praha 1

Náklad 250 výtisků

Praha 2002

Neprodejné